

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Kápolnásnyék Község Önkormányzata

2019.-2023.

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Kápolnásnyék Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

A környéken előkerült bronzkori leletek bizonyítják, hogy a terület már az őskorban lakott volt.

A település neve a honfoglaláskori Nyék törzs nevéből származik, amelynek egyik mellékága lakhatta a települést. Koppány legyőzése után Nyék feltehetőleg királynéi birtok lett. Első írásos említése 1193-ból származik *Neck* néven. Később *Kápolnás Nyék*, *Káposztás Nyék*, illetve *Fertőfő Nyék* néven is említik, de a Buda és Fehérvár közötti úttól délre fekvő település nem tett szert különösebb jelentőségre. A török időkben a határvidéken fekvő falut komolyan sújtotta a kettős adóztatás (Magyarország és a Török Birodalom is beszedte adóit), így népessége megcsappant, és az 1543. évi török hadjárat során lakatlanná is vált.

A falu csak 1772 körül kezdett újra benépesedni. Itt született 1800. december 1-jén Vörösmarty Mihály. A 19. század során *Alsó* és *Felső Nyék* néven két részből állt. A település fejlődésére a Déli Vasút 1861-es átadása sem jelentett különösebb hatást.

Mai arculatát az 1930-as években nyerte el, amikor a fellendülő velencei-tavi idegenforgalom kereskedelmi és szolgáltató bázisává vált. Ebben az időszakban telefonközponttal, csendőrrésszel, körzeti orvosi rendszerrel, vasútállomással és malommal gyarapodott a település.

A fejlődést a II. világháború visszavetette (nagy páncélos csaták voltak a község területén és környékén), a lakosság jelentős része elpusztult, és a település elmaradt a környék többi településétől. Az 1970-es-1980-as években a velencei nagyközségi közös tanács igazgatta a falut.

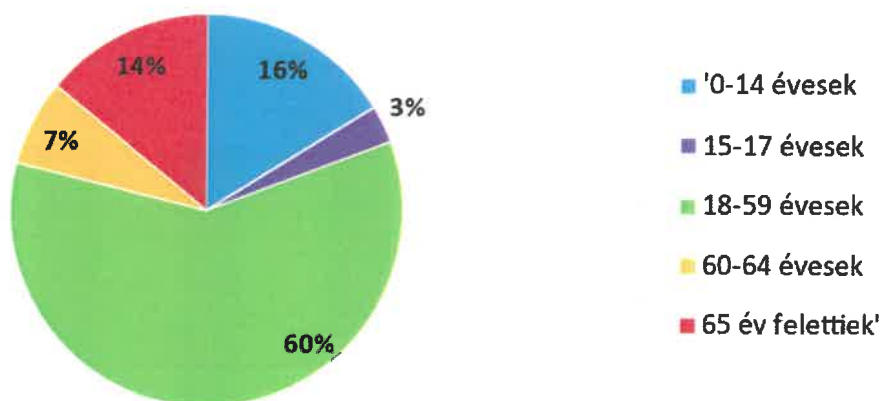
¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2018)

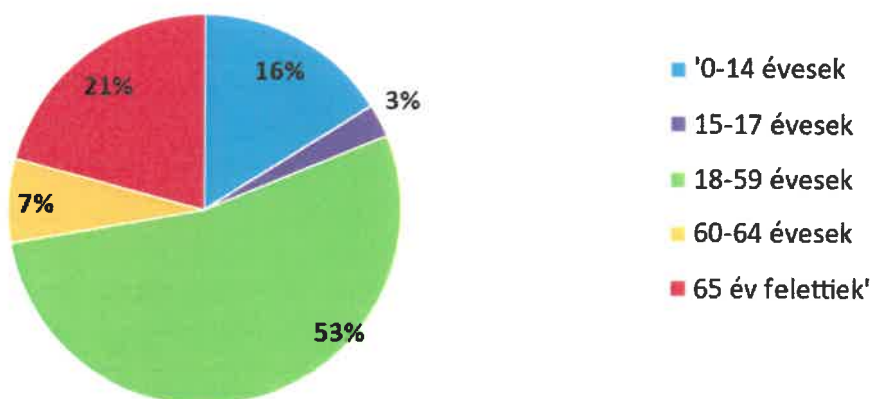
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1902	1978	3880	49,02%	50,98%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			109	2,81%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	308	318	626	7,94%	8,20%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	59	54	113	1,52%	1,39%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	1134	1058	2192	29,23%	27,27%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	134	137	271	3,45%	3,53%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	267	411	678	6,88%	10,59%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

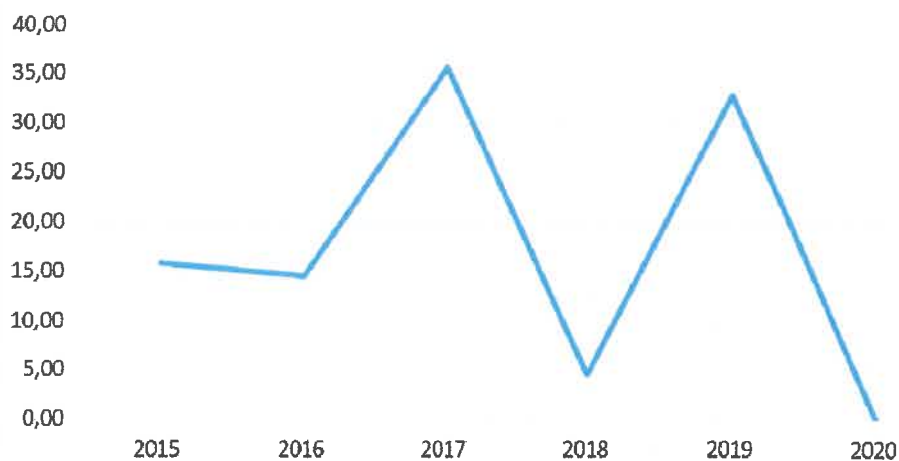
Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

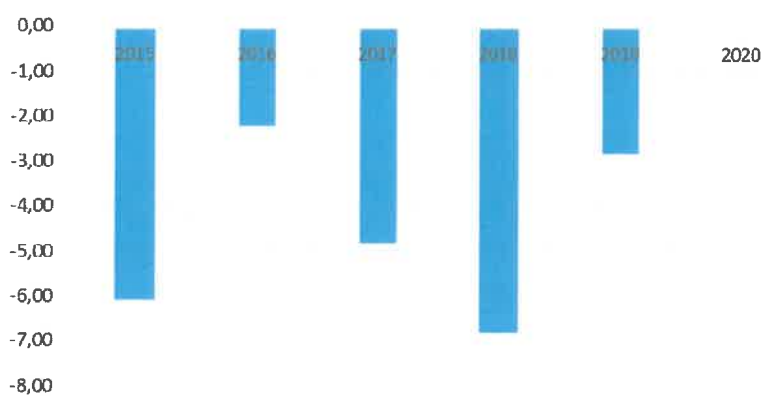
**Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000
állandó lakosra vetített száma (fő)**

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2015	-6,10
2016	-2,20
2017	-4,83
2018	-6,83
2019	-2,83
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

**Az élve születések és halálozások különbségének 1000
lakosra vetített száma (fő)**

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkrimináció- és szegregációmentesség. Az esélyegyenlőségi programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Kápolnásnyék Község Önkormányzat alapvető célja, hogy községünk olyan település legyen, ahol érvényesül az az elsődleges alapelv, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Közvetlen vagy közvetett diszkrimináció vagy hátrányos megkülönböztetés senkit ne érjen sem faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint.

Olyan intézkedések, eljárások megfogalmazása amelyek

- szolgálják egy összetartó, szolidáris társadalom erősítését a hátrányos megkülönböztetés megszüntetésével, az esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód biztosításával a hátrányos helyzetű csoportok számára,
- biztosítják a hátrányok hatásainak mérséklését, akár megelőzését a pénzügyi, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutással, az önkormányzat intézményeiben a különböző közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáféréssel, a foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok összehangolásával,
- kiszűrik az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok lehetőségét,
- támogatják a társadalmi integrációt a meglévő és eredményes szolgáltatások megtartásával, vagy a felmerülő igények, szükségletek kielégítését segítő új támogató szolgáltatások bevezetésével.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: FIt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogvatékosságügyi Program (2015-2025)

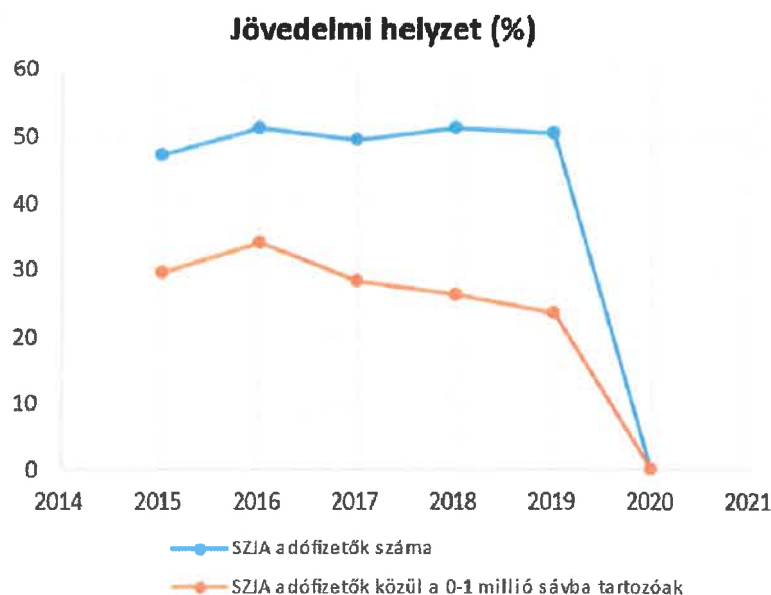
megoldása, csökkentése mielőbbi beavatkozásokat igényel, ebből adódóan szükség van a feltárt adathiányok mielőbbi pótlására.

Adathiányokkal az alábbi területeken találkoztunk:

- A népesség iskolai végzettségéről nincs adatközlés;
- A nemzetiségi-, illetve roma lakosságról nincsenek pontos adatok, elsősorban a személyiségi jogok védelmének betartása miatt;
- A fogyatékkal élőkéről sincs jelenleg pontos nyilvántartás (létszámuk, milyen fogyatékkal élnek, nemek aránya, kor szerinti megoszlás, munkaerőpiaci helyzetük, végzettségük);
- A nyugellátásban részesülők száma, aránya, megoszlása (öregségi, özvegyi, árva-ellátás...), kivéve a baleseti-, rokkantsági nyugdíjasok összes számát;
- Népegészségügyi szűrésekből, illetve védőoltásokból kimaradtak adatai;
- Egészségügyi felvilágosító tevékenységek száma és ezen belül az elért személyek száma.
- Szociális-, munkarehabilitáció-, intézményi-, illetve külső szolgáltató által történő foglalkoztatás;
- A rehabilitációs járadékban részesülőkről és a megváltozott munkaképességű személyekről;
- A foglalkoztatott, az inaktív és a munkanélküli női népesség főbb meghatározó adatai (gyermekszám, képzettség, életkor, családi állapot,)
- A település lakóinak jellemző foglalkoztatási ágairól;
- Nincsenek pontos adatok a minimálbéren foglalkoztatottakról és a fekete foglalkoztatásról.
- Nincsenek elérhető pontos adatok a lakásállományt, saját- illetve bérlakást, lakhatást, stb. illetően

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2015	47,47	29,61
2016	51,31	34,22
2017	49,64	28,27
2018	51,29	26,43
2019	50,58	23,52
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A mélyszegénységgel kapcsolatos vizsgálatok az egyén illetve háztartás saját jövedelmi helyzetének értékelésén alapulnak.

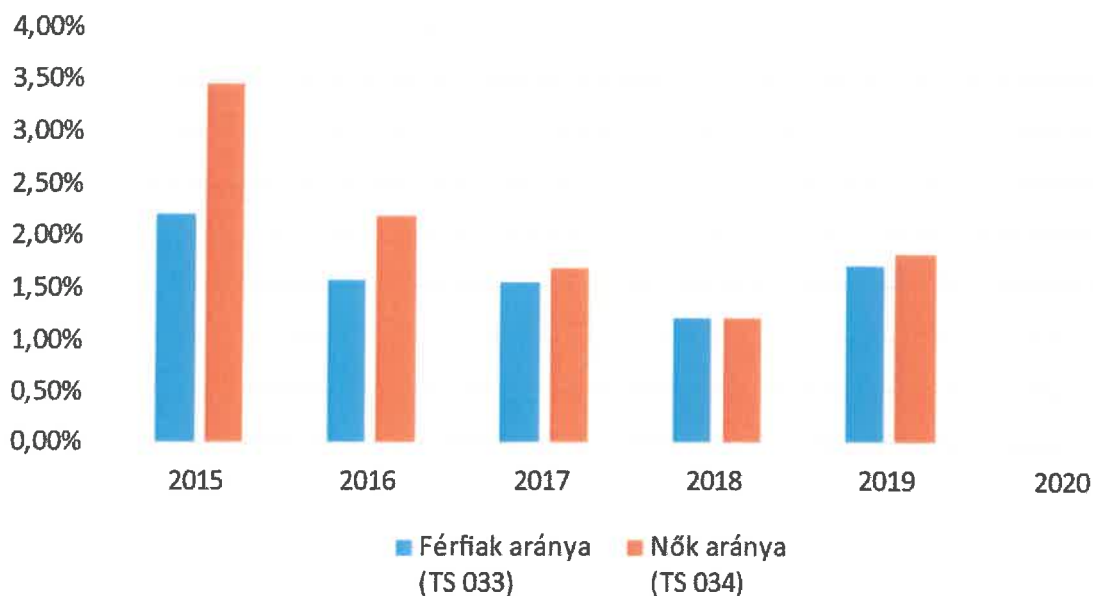
A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. Községünkben tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó

Munkanélküliség nemek szerint

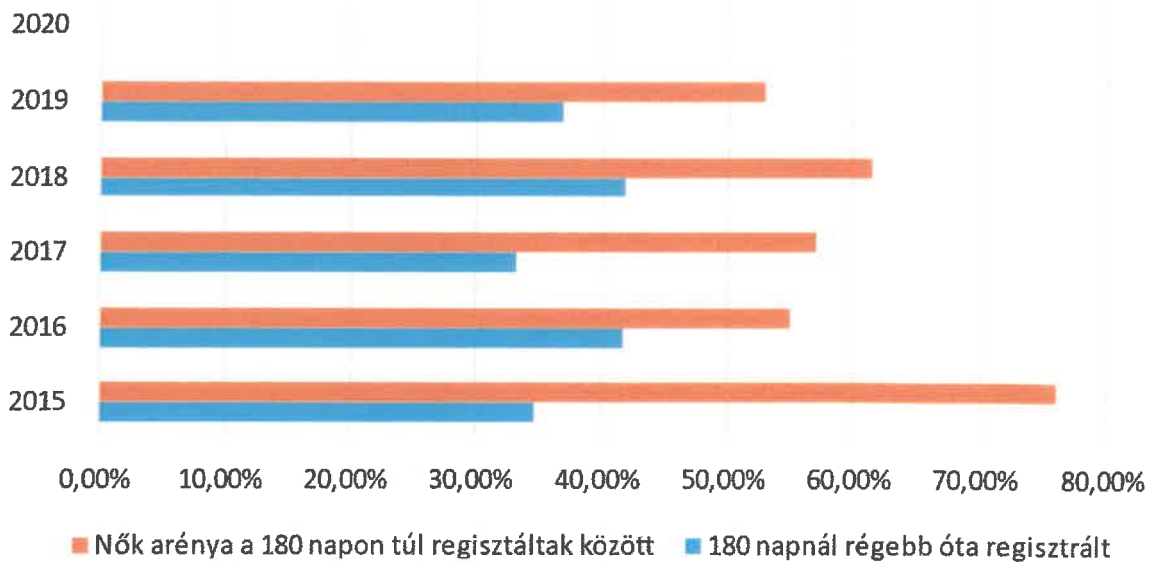

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Fő összesen	72	48	42	31	46	0
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	2,00	1,00	1,00	n.a.	5,00	n.a.
	%	2,78%	2,08%	2,38%	-	10,87%	-
21-25 év (TS 038)	Fő	6,00	2,00	3,00	2,00	4,00	n.a.
	%	8,33%	4,17%	7,14%	6,45%	8,70%	-
26-30 év (TS 039)	Fő	6,00	4,00	2,00	1,00	2,00	n.a.
	%	8,33%	8,33%	4,76%	3,23%	4,35%	-
31-35 év (TS 040)	Fő	8,00	3,00	3,00	n.a.	2,00	n.a.
	%	11,11%	6,25%	7,14%	-	4,35%	-
36-40 év (TS 041)	Fő	6,00	5,00	5,00	5,00	5,00	n.a.
	%	8,33%	10,42%	11,90%	16,13%	10,87%	-
41-45 év (TS 042)	Fő	17,00	5,00	5,00	5,00	6,00	n.a.
	%	23,61%	10,42%	11,90%	16,13%	13,04%	-
46-50 év (TS 043)	Fő	2,00	9,00	2,00	1,00	7,00	n.a.
	%	2,78%	18,75%	4,76%	3,23%	15,22%	-
51-55 év (TS 044)	Fő	5,00	3,00	2,00	4,00	3,00	n.a.
	%	6,94%	6,25%	4,76%	12,90%	6,52%	-
56-60 év (TS 045)	Fő	7,00	5,00	8,00	4,00	2,00	n.a.
	%	9,72%	10,42%	19,05%	12,90%	4,35%	-
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	13,00	11,00	11,00	9,00	10,00	n.a.
	%	18,06%	22,92%	26,19%	29,03%	21,74%	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

180 napnál hosszab ideje álláskeresők

A gazdasági válság (tetőpontját 2010-ben érte el) hatására bekövetkezett szervezett és spontán létszámcsökkentések 2010-ben az álláskeresők számának további növekedését eredményezték. 2008-tól jelentősen emelkedett a munkanélküliek száma. Amíg 2008-ban 89 regisztrált álláskeresőt tartottak számon a településen, addig 2010-ben már 173 főt, ami 94 %-os emelkedést jelent. Ez elsősorban a helyi munkalehetőségek hiányából is fakad. Nagyon valószínű, hogy a foglalkoztatás csökkenését a legerősebben az instabil munkaviszonnyal rendelkező, a szegénységnek és a társadalmi kirekesztésnek leginkább kiszolgáltatott csoportok szenvedték el. A kialakult globális gazdasági válsághelyzet az állásukat veszített munkavállalókat a tartós mélyszegénység felé sodorhatta. A munkanélküliség által leginkább veszélyeztetett társadalmi csoportokat a nők, a nyugdíj előtt állók, a szakképzetlenek és a pályakezdő fiatalok alkotják. Biztató tendencia ugyanakkor, hogy 2012 óta folyamatosan csökken a nyilvántartott álláskeresők száma.

A nyilvántartott álláskeresők számának csökkenésében fontos szerepet játszanak az utóbbi évek jelentős munkahelyteremtő beruházásai, valamint nem elhanyagolható a közfoglalkoztatás hatása sem. Mivel a mélyszegénységben élők képzettség, munkaerő-piaci tapasztalat és társadalmi szocializáció tekintetében jellemzően hátrányt szenvednek a népesség többi rétegéhez képest, számukra jellemzően elsősorban ez utóbbi kínálhatott munkalehetőséget.

A munkanélküliség egyik legfontosabb, a mélyszegénység kialakulását rendkívüli módon befolyásoló dimenziója az, hogy milyen hosszú időre kerül ki valaki a munkaerő-piacról.

A tartós munkanélküliek száma 2011-ig emelkedő, majd csökkenő tendenciát mutat. A 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek számában jelentős csökkenés történt a 2013-2017. közötti időszakban. Szembeötlő tendencia az is, hogy a nyilvántartott munkanélküli nők nagyobb hányadban válnak tartósan munkanélkülivé, mint a férfiak, tehát a nők munkaerő-piacra való visszakerülésének esélye rosszabb a férfiakénál.

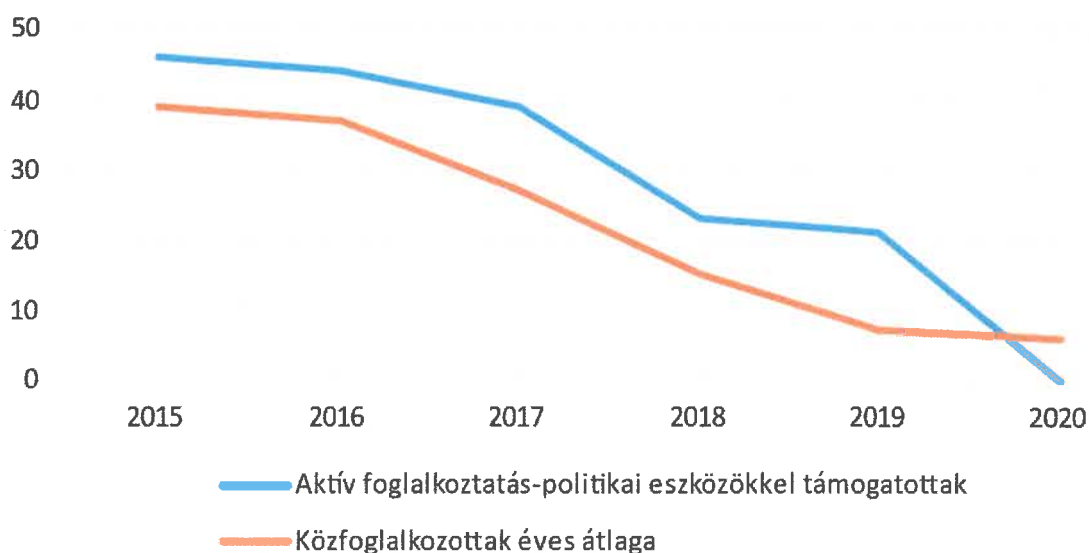
2011-ben lépett hatályba a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét, valószínű ennek is köszönhető a tartós munkanélküliek arányának csökkenése.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2015	46	39
2016	44	37
2017	39	27
2018	23	15
2019	21	7
2020	n.a.	6

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak és közfoglalkoztatottak száma

Álláskeresők

A fiatalok, pályakezdők helyben történő foglalkoztatásáról nincs pontos adat, azonban a település kínálta munkalehetőségek nem elegendők. A munkahelyek régi alkalmazottjaikat ritkán cserélik fiatal munkaerőre. Az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok nem működnek, csak a Foglalkoztatási Osztályon nyilvántartottak számára.

A Fejér Megyei Kormányhivatal Gárdonyi Járási Hivatal Járási Foglalkoztatási Osztálya fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programokat is szervez.

Általános iskolai végzettséget adó felnőttoktatás nem működik a településen.

Esti munkarend szerinti gimnáziumi érettségit, valamint érettségire alapozott gazdasági informatikus végzettséget szakközépiskolai képzésben a Kun László Középiskola és Szakiskola kápolnásnyéki tagintézményében szerezhetnek a tanulni vágyó személyek.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A foglalkoztatási osztály számos eszközzel – átképzések, vállalkozóvá válás támogatása, bértámogatás, közfoglalkoztatás támogatása – igyekszik az álláskeresőket visszavezetni a munka világába. A foglalkoztatáspolitikai szempontból hátrányos helyzetű csoportok a gazdasági válság következményeként egyre tartósabban szorultak ki a munkaerőpiacról, egyre nagyobb számban kerülnek ki a munkaügyi regisztrációból, ezzel elveszítik a szervezett segítségnyújtás legfontosabb esélyét.

A Foglalkoztatási Osztály felnőttképző programokat is indít.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Az önkormányzat az idei évben is közfoglalkoztatás keretében mintegy 8 fő alkalmazását vállalta, hogy enyhítse a hátrányos helyzetben lévők anyagi gondjait, amellyel egyidejűleg megélhetésüket is segíteni szándékozik.

Fenti önkormányzati támogatástípusok mellett a Fejér Megyei Kormányhivatal Gárdonyi Járási Hivatala is nyújt különböző, az Szt.-ben szabályozott pénzbeli és természetbeni ellátásokat:

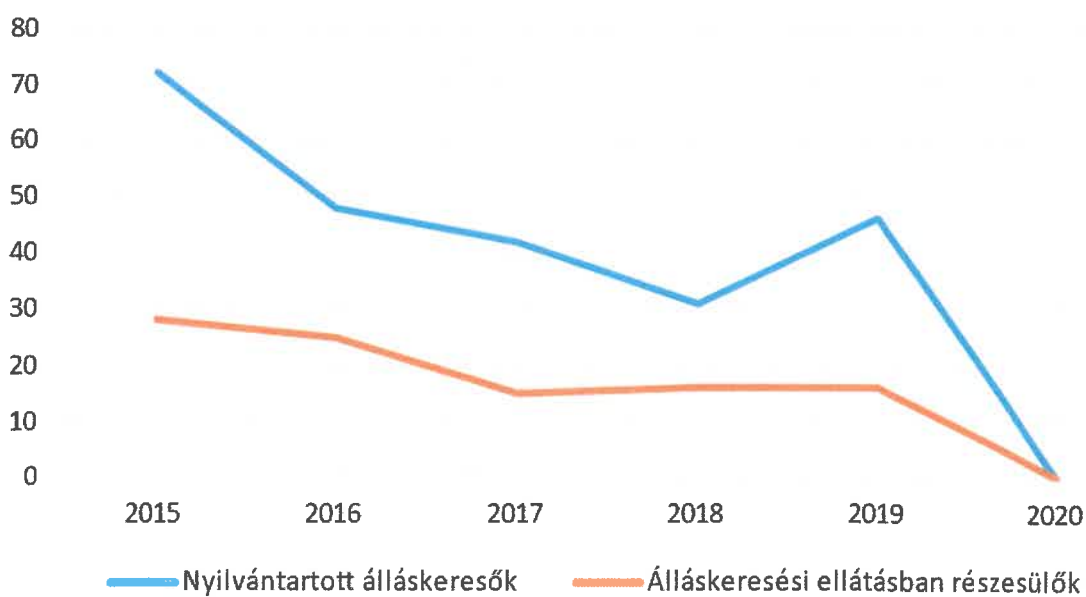
- Időskorúak járadéka
- Ápolási díj
- Közgyógyellátás
- Aktív korúak ellátása – egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás
- Aktív korúak ellátása –foglalkoztatást helyettesítő támogatás

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	72	2,97%	28	38,89%
2016	48	1,97%	25	52,08%
2017	42	1,68%	15	35,71%
2018	31	1,23%	16	51,61%
2019	46	1,77%	16	34,78%
2020	n.a.	-	n.a.	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

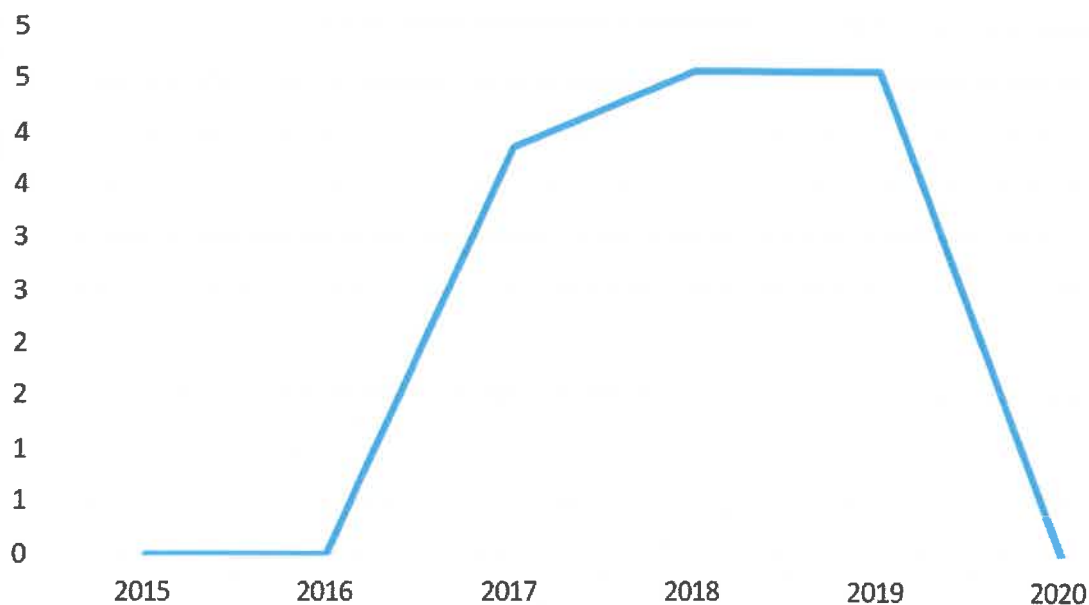
Passzív foglalkoztatáspolitikai eszközök

2016	n.a.
2017	4
2018	5
2019	5
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH

Eü. károsodási és gyf. támogatásban részesülők

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2015	1 561		5				
2016	1 563		5				
2017	1 566		5				
2018	1 570		5				
2019	1 600		5				
2020	n.a.		5				

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

A települési önkormányzat nem rendelkezik szociális bérlakással.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nincs pontos információnk az egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok számáról.

e) lakhatást segítő támogatások

f) eladósodottság

Komoly probléma településünkön is az eladósodás a közműdíj, illetve a lakáshitel-tartozások, hátralékok felhalmozódása miatt, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elveszítő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A község infrastrukturális ellátottsága folyamatosan fejlődik, a külterületeken a lakosság ugyanúgy hozzáfér a közszolgáltatásokhoz, a tömegközlekedés mint a belterületen élők.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a)* a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- b)* a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;
- c)* a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Szegregációval veszélyeztetett területek, településrészek nincsenek Kápolnásnyéken, ezért az a)-c) pontok településünkön nem relevánsak.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a)* az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

	összesen:	626	3254	3880	
Dr. Gerhát Márta	fogorvos	0-18 évig 767	19-62 évig 2302	62 év fölött 811	Összesen 3880

A településen 1 gyógyszertár működik, járóbeteg szakellátás nincs, ez az ellátás a szomszédos településen, Velencén, valamint Székesfehérváron vehető igénybe. Területi ellátásért felelős kórház a székesfehérvári Fejér Megyei Szent György Kórház.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A helyi önkormányzat az egészségvédelemmel kapcsolatos ismeretek terjesztésében, a helyi társadalom egészségtudatos attitűdjének formálásában nem vállal közvetlen szerepet. A hatékony egészségvédelem hangsúlyos eleme a közoktatási intézmények nevelési, oktatási programjának.

A népegészségügyi és koragyermekkorai kötelező szűrések egy része csak a megyeszékhelyen érhető el. A kötelező, valamint a kampányszerűen végzett védőoltások beadásának ideje, hozzájutási joga, az országosan egységes rendelkezésekhez, szabályozásokhoz igazodik. A prevenció tevékenységét leghatékonyabban a védőnői szolgálat és a házi gyermekorvosi ellátás biztosítja. Fogászati szűrést az iskola-egészségügyi feladatok közt a fogorvos végezi. Az iskolafogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik szűrővizsgálaton.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A településen nincs rá lehetőség.

c) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat minden köznevelési intézményben, és a szociális étkeztetés területén megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. A szolgáltatók minőségi és mennyiségi ellenőrzése folyamatos.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Kápolnásnyéken a diákok sportolási lehetőségét az iskola sportcsarnoka, uszodája, kézilabda pályája biztosítja, ezeket igénybe lehet venni tanórákon kívül is a DSK keretében, valamint heti 2 nap családi sportnap keretében.

A lakosság szabadidős, sporttevékenységéhez rendelkezésére áll 2 futballpálya, 1 műfüves pálya, 2 sreetballpálya is.

A település lakosságának sportéletében kiemelkedő szerepet játszik a labdarúgás, a községnek egy egyesülete van, melyet az önkormányzat minden évben anyagilag is támogat.

A sport jótekonny hatásainak kihasználása, mint pl az egészségi állapot fenntartása, a betegségek megelőzése, a szellemi-testi egyensúly támogatása, stb., a lakosság hétköznapijaiban még kevésbé vannak jelen.

Az önkormányzatnak is ösztönözni és támogatni kell az egészséges, mozgás-gazdag életmód kialakítását, valamint az ezt népszerűsítő kampányokat.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A közösségi élet színterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, az oktatási, szociális intézmények, a templomok, a civil szervezetek, a sportegyesületek, az azonos érdekekre, érdeklődésre létrejött szerveződések.

Erősödik a civil szervezetek jelenléte, és az általuk szervezett programok, rendezvények igen népszerűek.

Közösségépítő, közösségszervező szerepe szintén jelentős a helyi egyházaknak.

Kiemelt rendezvényeink a már évek óta hagyományosan megrendezett Szent Mihály napi falunap, a Szüreti Felvonulás és bál, Újszülöttek köszöntése, Nőnap bál, Gyereknapi, Húsvéti tojáskeresés, Adventi rendezvény, stb.

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Általánosságban elmondható, hogy az emberek társadalmi együttélése azért lehetséges, mert nagy többségük alkalmazkodik az adott társadalomban elfogadott normákhoz, viselkedési szabályokhoz. Sokféle normarendszer él egymás mellett a társadalomban, így Kápolnásnyéken is. Vannak jogi normák, amelyeknek megtartásáról az állam végső esetben kényszerrel gondoskodik, illetve amelyeknek megszegését kényszereszközökkel torolja meg. Vannak erkölcsi, vallási szabályok, higiéniai normák, stb., amelyeknek megszegését a társadalom tagjai többé-kevésbé egyöntetű és erős rosszallással, megvetéssel büntetik. Vannak szokások, illemszabályok, divatszabályok, amelyeknek büntetése a társadalom többi tagjai részéről megnyilvánuló erősebb-enyhébb helytelenítés.

A devianciához - az adott társadalomban elfogadott normáktól eltérő viselkedésekhez - pl. a bűnöző, alkoholizáló, kábítószer-fogyasztó, lelki beteg, stb polgártársainkhoz - történő viszonyulás komoly erőpróba a szűkebb és tágabb közösségek együttélésben.

A községben a közbiztonság jónak mondható, nem jellemző súlyos bűncselekmények elkövetése. A település közbiztonságának javítása érdekében kiemelkedő szerepe van a Kápolnásnyék és környéke Bűnmegelőző Polgárőr Egyesületnek is.

A településen az elmúlt években nem fordult elő főleg a romákat érintő, feltételezhetően rasszista indítékú támadás, inzultus, etnikai konfliktus.

Az önkormányzat kommunikációjában tudatosan fellép a helyi társadalom esetleges előítéletességével, cigányellenességével szemben.

- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A helyi lakosság integrációját támogató közösségfejlesztő programokban nem bővelkedik a település, az integrációt célzó programok kialakításában és megvalósításában a helyi lakosság aktív részvételét célzó partnerségi együttműködések nem jellemzőek.

A helyi közösségi szolidaritás nem működik túl magas szinten, azonban a civilek önkéntes munkában is gyűjtenek adományokat, segítséget nyújtanak. Év végén - Mikulás Nap és Karácsony környékén - különösen megnövekszik a civil szervezetek adományozási kedve. Gyűjtési- és adományozási akciókat, ünnepeket szerveznek. Rendszeresen lehet számítani a Katolikus Karitás és a Református Egyházközség segítő tevékenységére is.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

- e) helyi lakossági önszerveződések.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 902	1 978	3880	49,02%	50,98%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			109	2,81%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	308	318	626	7,94%	8,20%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	59	54	113	1,52%	1,39%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Településünkön a gyermekek helyzete átlagosnak mondható. Alacsony a családgondozásban részesülők száma, a gyermekjóléti szolgáltatás igénylése is átlagos.

A községben két közoktatási intézmény működik.

Az óvodai ellátást az önkormányzat a Kápolnásnyéki Napsugár Óvoda (2013. szeptember 1-től ismét az önkormányzat fenntartásába került) útján látja el. Az óvoda 6 csoporttal működik, ahol a gyermekek gondozását és nevelését 12 óvodapedagógus, 6 dajka, 2 pedagógiai asszisztens és 1 óvodatitkár végzi.

Az óvodába járó gyermekek száma (2018. október 1-i állapot szerint) 144 fő

- Maci csoport 20 fő
- Katicai csoport 25 fő
- Méhecske csoport: 26 fő
- Pillangó csoport: 24 fő
- Csiga csoport: 23 fő
- Süni csoport 26 fő

Az óvodában 2 SNI-s gyermek integrált foglalkoztatása is történik.

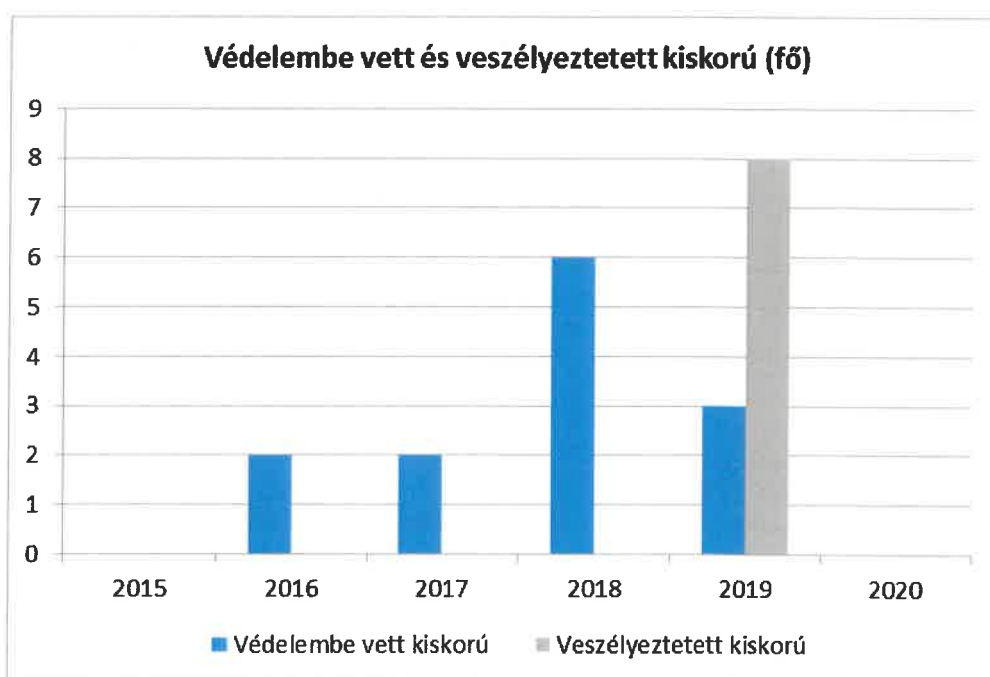
Az óvodai ellátásra a szülők részéről igen nagy igény mutatkozik, a néhány csoport a jogszabályban meghatározott maximális létszámot meghaladó létszámmal működik. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodába kerülése alapvető feltétele a sikeres iskolai pályafutásnak. Az óvoda tapasztalatai lapján a 3 éves halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket a szülők szinte 100%-ban beiratják az óvodába.

Az önkormányzat a Vörösmarty Mihály Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola működtetését átadta az államnak 2013. január 1-jétől.

Az iskolában (általános iskola, gimnázium) 698 gyermek (317 fiú és 381 lány) tanul, ezen felül a művészeti iskolában 92 gyermek (24 fiú és 68 lány) oktatása történik (2018. október 1-i állapot).

- alsó tagozat 234 fő ebből bejáró: 104fő
- felső tagozat 221 fő ebből bejáró: 74 fő
- gimnázium: 243 fő ebből bejáró: 174 fő
- művészeti iskola: 92 fő

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.
2016	2	n.a.
2017	2	n.a.
2018	6	n.a.
2019	3	8
2020	n.a.	n.a.

A helyi gyermekvédelmi ellátórendszer segíti az arra rászoruló családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával, elérhetőségével. A helyi rendszer működtetésének fő feladata, célkitűzése, hogy a veszélyeztetettség kialakulását megelőzze. A megelőző tevékenység a teljes szolgáltató rendszert átfogó: köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül valósul meg. Az egyes ágazatok megfelelő színvonalú együttműködésén alapul. Településünkön a gyermekvédelmi alapellátások működnek, mindenki számára biztosított az egyenlő hozzáférés, a gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

Az elmúlt 10 évben folyamatosan emelkedett a településen élő 18 év alatti lakosság szám, azonban ezzel együtt nem nőtt a veszélyeztetett, védelembe vett gyermekek száma.

A család gyermekei vonatkozásában rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását igényelheti, amennyiben jövedelmi helyzete azt megkívánja. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) által szabályozott módon - a jegyző állapítja meg. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a törvényben meghatározott gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, illetve külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek (pl. ingyenes tankönyv) az igénybevételére.

2018-ban rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot kellett megállapítani, ha a családban az egy főre eső havi jövedelem nem haladta meg a nyugdíjminimum 135 %-át. Egyedülálló szülő, tartós beteg vagy fogyatékos gyermek, valamint nagykorúvá vált gyermek esetében az egy főre jutó jövedelmi értékhatár a nyugdíjminimum 145 %-a volt.

Annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-jén, valamint november 1-jén fennállt, 6000-6500 forint értékben természetbeni támogatás került megállapításra, amelyet Erzsébet-utalvány formájában kaptak meg.

2018. év folyamán átlagosan 51 gyermek részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, egyetlen kérelmet sem kellett elutasítani a jövedelem határ túllépése miatt.

9 gyermek esetében a család jövedelme nem érte el a nyugdíjminimum felét (14.250.-Ft), 34 gyermek családjában meghaladta ezt, de a nyugdíjminimumot (28.500.-Ft) nem érte el. 8 gyermek családjában a havi jövedelem meghaladta a nyugdíjminimumot.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2015	15	9	24
2016	11	13	24
2017	10	13	23
2018	7	10	17
2019	7	9	16
2020	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

2009	30	123	484.000.-Ft
2010	57	126	547.000.-Ft
2011	42	121	351.000.-Ft
2012	60	120	377.000.-Ft
2013	43	111	280.000.-Ft
2014	36	90	290.000.-Ft
2015	30	74	220.000.-Ft
2016	8	31	111.000.-Ft
2017	8	23	99.000.-Ft
2018	7	18	85.000.-Ft

Beiskolázási támogatás

Törvényben megállapított feladatain kívül az Önkormányzat támogatja a hátrányos anyagi helyzetű családok általános és középiskolás gyermekeinek iskolakezdését is. Beiskolázási segílyt átlagosan 5.000.-Ft támogatást kaptak az igénylők. Elutasító döntés nem született.

	Támogatásban részesülő családok száma	Támogatásban részesülő gyermekek száma	Éves támogatás összege
2004	13	21	86.000.-Ft
2005	16	22	88.000.-Ft
2006	9	14	76.000.-Ft
2007	13	22	145.000.-Ft
2008	21	42	294.000.-Ft
2009	44	74	506.000.-Ft
2010	38	72	474.000.-Ft
2011	38	51	364.000.-Ft
2012	33	64	422.000.-Ft
2013	32	70	478.000.-Ft
2014	29	56	270.000.-Ft
2015	15	24	120.000.-Ft
2016	18	32	160.000.-Ft
2017	13	25	125.000.-Ft
2018	11	17	85.000.-Ft

Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat

Önkormányzatunk minden évben csatlakozott a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerhez, melynek célja az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőoktatásban való részvételének támogatása. Ennek megfelelően az önkormányzat által évente kiírt Bursa Hungarica pályázat helyben kerül elbírálásra. A támogatás havi összegét pályázónként állapítja meg az önkormányzat.

A megyei önkormányzat kiegészítheti a települési önkormányzat által támogatott pályázó vagy pályázók számára megítélt, települési önkormányzati forrásból fedezendő ösztöndíj összegét.

2018-ban 14 egyetemi és főiskolai hallgató részesült egységesen 10 hónapon keresztül 3.000.-Ft támogatásban, összesen 420.000.-Ft összegben. Elutasított kérelem nem volt.

- f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A kérdés nem releváns, szegregált, teleszerű lakókörnyezet nincs a településen.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2015	1		0
2016	1		0
2017	n.a.		-
2018	2		0
2019	2		0,00
2020	n.a.		-

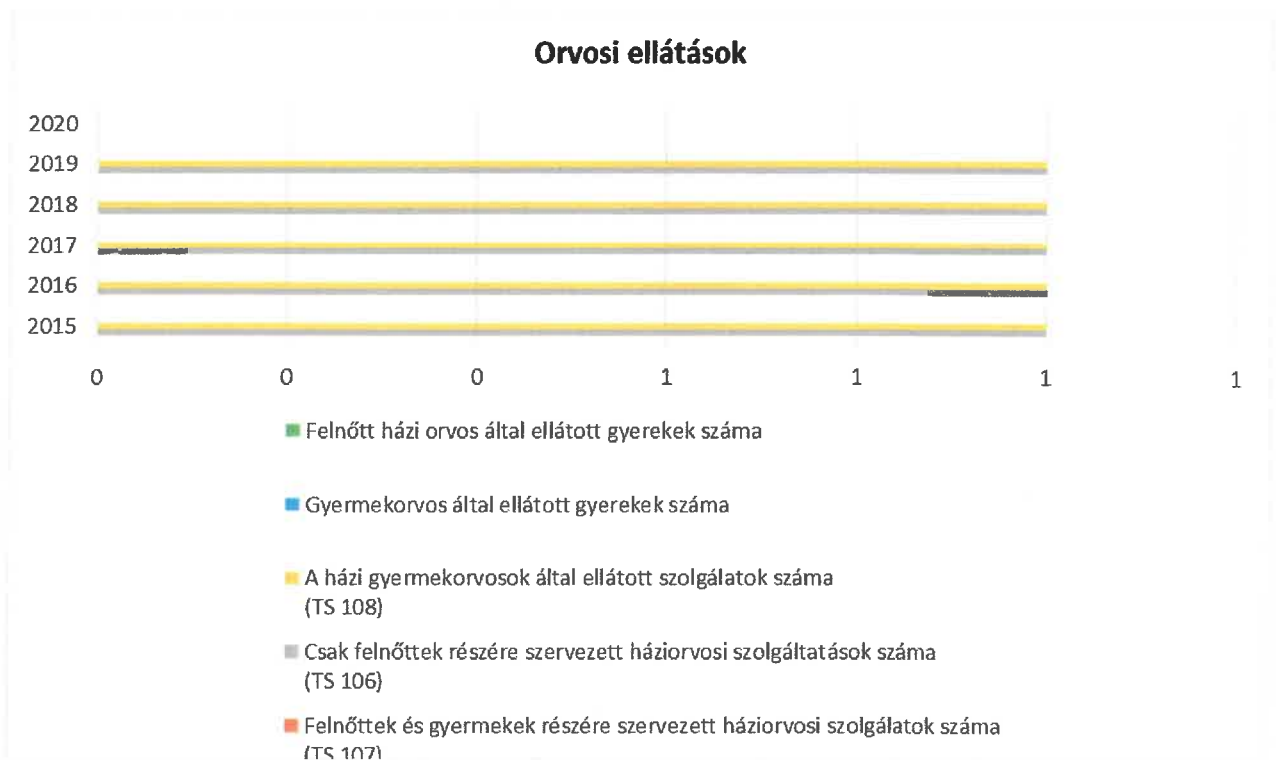
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A község területén 2018. szeptember 1-től két védőnő tevékenykedik, akik közül az egyik ellátja az iskola egészségügyi feladatokat is. A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított, részben a védőnői hálózaton keresztül, részben az intézményhálózaton keresztül. Az óvodában, általános zajló szűrőprogramok rendszeresek, amelyeket korrekt tanácsadás egészíti ki.

	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma 0-6 évesek + iskolások
2008	1	239+ 647
2009	1	252+679
2010	1	254+688

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2015	n.a.	1	1		
2016	n.a.	1	1		
2017	n.a.	1	1		
2018	n.a.	1	1		
2019	n.a.	1	1		
2020	n.a.	n.a.	n.a.		

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A település gyermekeit egy gyermekorvos látja el, betöltetlen gyermekorvosi állás nincs. A gyermekorvos 2018-ban 626 gyermeket látott el területi ellátási kötelezettséggel. A gyermekorvosi szakellátás igénybe vétele a Velencei-tavi Kistérségi Járóbeteg Szakellátó Intézetnél Velencén vagy Székesfehérváron a Fejér Megyei Szent György Kórháznál lehetséges.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Nincsenek pontos adatok.

A krízishelyzetben a gyermekek, vagy szüleik által igénybe vehető szolgáltatások a gyermekek átmeneti otthona, az anyaotthon (ami a településen sajnos nincs), szociális válsághelyzetbe került várandós anyák gondozása, rendszeres és rendkívüli gyermekvédelmi támogatások, kedvezményes iskolai étkeztetés formájában.

A Katolikus Karitászt többszöri élelmiszer, vetőmag és egyéb adományokhoz juttatja a rászoruló élő családokat.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A diákok tanórán kívül eltöltött ideje a „szabadidő”. Ez a kifejezés nem a legszerencsésebb, hiszen napjaink rohanó világában ennek, az iskolán kívül eltöltött időnek nagy részét a házi feladatok elkészítése, a következő napra való felkészülés, valamint a különórákon való részvétel tölti ki. Ez nem meglepő, mivel a továbbtanulás szempontjából a diáknak érdeke az egész napos tanulás, minden előnyével és hátrányával együtt.

A településen élő gyermekek által a közoktatási intézményrendszeren keresztül elérhetőek az egészségfejlesztési, sport-, szabadidős programok. Szünidőben (főleg az iskola pedagógusai) rendszeresen szerveznek napközis és sport táborokat, amelyek többsége térítés ellenében vehető igénybe.

A településen mindenki számára hozzáférhető sport és szabadidős programokat általában a civil szervezetek és az önkormányzat biztosítják.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei);

Iskolaévben az általános iskolában és az óvodában biztosított a gyermekek étkeztetése az iskolakonyhán keresztül. Hétfégi étkeztetést nem biztosított a gyermekek számára az önkormányzat. A települési önkormányzat kötelező feladatává vált az iskolai szünidő, valamint az óvoda zárva tartása esetén a szünidei gyermekétkeztetés biztosítása, amelyre a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek közül a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek jogosultak ingyenesen. 2018. december 31-i adatok szerint a hátrányos helyzetű gyermekek és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma összesen 26 fő volt. A szünidei gyermekétkeztetést nem minden érintett család kérte 2018-ban, az igénybevétel a 4.1.d) pont alatt részletezettek szerint alakult.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértésére a szolgáltatások nyújtásakor a civil érdekképviselek, valamint az önkormányzat által nyilvántartott eset nincs feljegyezve.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

A Humán Család és Gyermejjóléti Szolgálat szolgáltatásai, szervező- és gondozó munkája a pozitív diszkriminációt szolgálják, amelyek az alábbiak:

- *Jogi-, pszichológiai szolgáltatás;*

Iskolánkat vonzóvá teszi, hogy az általános iskolai oktatáson kívül egy helyen nappali rendszerű gimnáziumi nevelés, oktatás, és alapfokú művészetoktatás (zeneművészet, táncművészet és színművészet) is folyik, valamint az iskola rendelkezik saját uszodával.

Általános iskolában tanuló száma

	Általános iskola 1-4	Általános iskola 5-8	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	évfolyamon tanulók száma	évfolyamon tanulók száma		fő	%
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	181	229	410	153	37
2011/2012	177	209	386	157	41
2012/2013	165	212	377	159	42
2013/2014	183	206	389	176	45
2014/2015	198	191	389	191	49
2015/2016	215	212	427	151	35
2016/2017	220	211	431	216	50
2017/2018	233	222	455	232	51
2018/2019	234	221	455	234	51

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

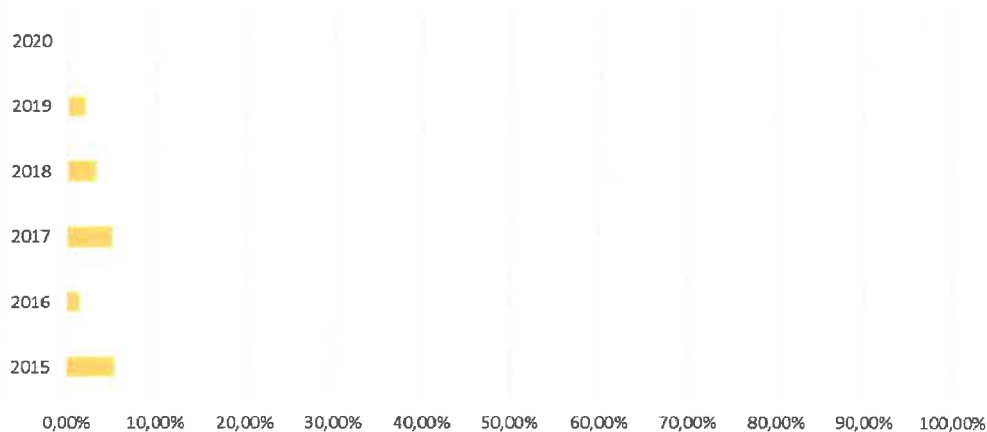
4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2015	0	8	7,21%
2016	0	3	2,29%
2017	0	5	3,42%
2018	0	2	1,40%
2019	0	1	0,70%
2020	n.a.	n.a.	-

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2015		23	5,39%
2016		6	1,39%
2017		23	5,05%
2018		15	3,30%
2019		9	2,00%
2020		n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül

A szomszédos településekről érkező gyerekek aránya magas, az intézmény fogadni tudja más települések általános iskoláskorú gyermekeit, beleértve a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű, és sajátos nevelési igényű tanulókat is.

Az együttnevelésre javasolt SNI gyermekek, tanulók integrált oktatása-nevelése a megvalósul a községben. 21 sajátos nevelési igényű gyermek jár az iskolába, ők mindannyian diszlexia-diszgráfia problémákkal küzdenek.

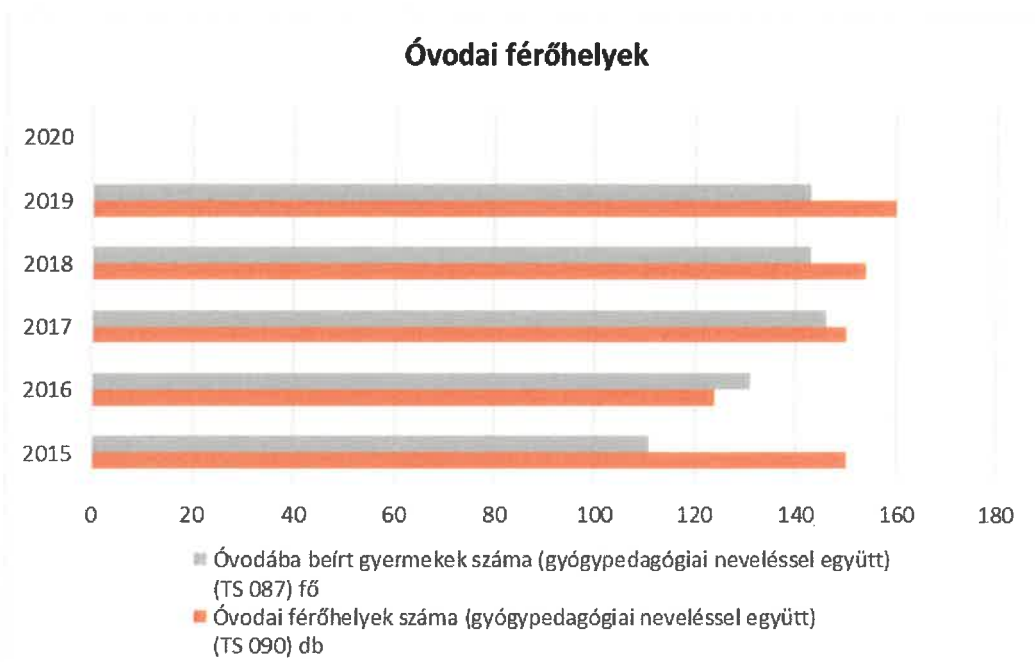
Az iskolába járó tanulók 12 %-a hátrányos helyzetű, 2,6 % halmozottan hátrányos helyzetű diák.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Az óvodában és az iskolában a pedagógusok megfelelő végzettséggel látják el a nevelés, oktatás feladatát. Sem az óvoda, sem az iskola nem tud fő állású gyógypedagógust, pszichológust foglalkoztatni.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2015		5	150	1	111	n.a.	n.a.	22
2016		5	124	1	131	n.a.	n.a.	26
2017		6	150	1	146	n.a.	n.a.	24
2018		6	154	1	143	n.a.	n.a.	24
2019		6	160	1	143	n.a.	n.a.	24
2020		n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejeők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2014/2015	33
2015/2016	59
2016/2017	49
2017/2018	48
2018/2019	55
2019/2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

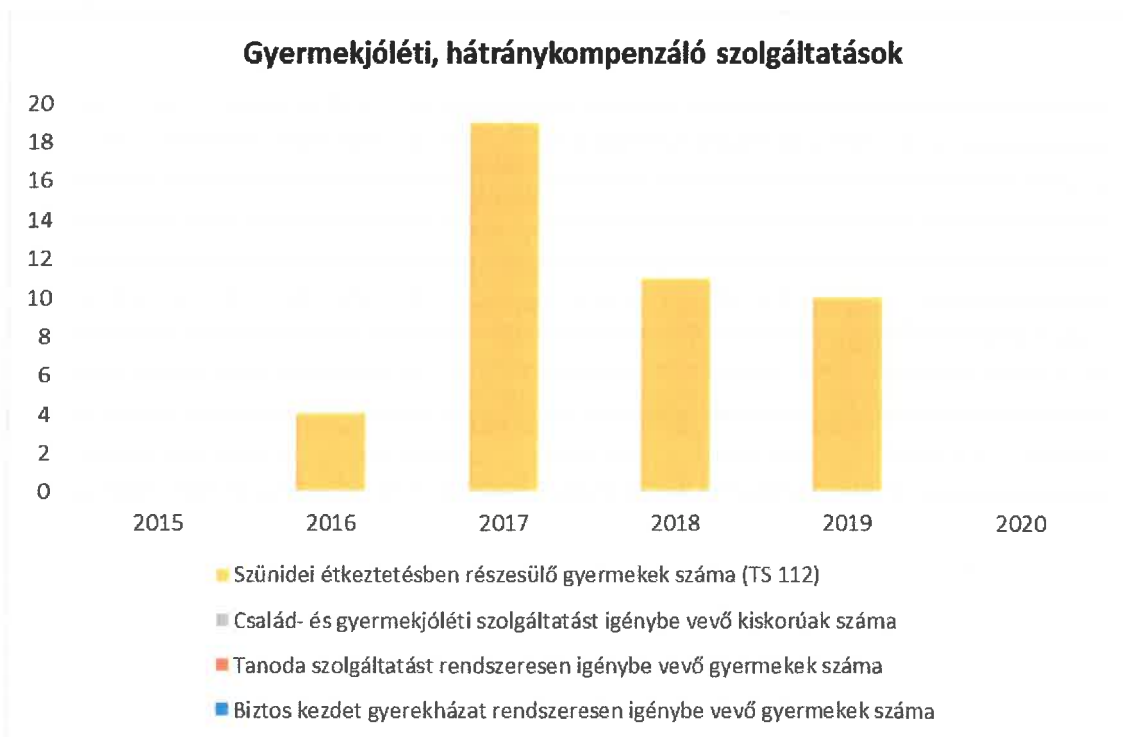
- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Hátrányos megkülönböztetésről és a gyermekek jogellenes elkülönítéséről nincsenek információink. Az óvoda és iskola, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi, továbbá a családsegítő szolgáltatások és juttatások segítik a hátrányos helyzetbe került és SNI gyermekek, gyermekes családok életkörülményeinek mielőbbi javulását és a gyermekek egészséges fejlődését, a gyermekek érdekeit és esélyegyenlőségét tartva szem előtt.

Tudomásunk szerint az intézmények között és azokon belül sincsenek szegregációs jelenségek

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2015				n.a.
2016				4
2017				19
2018				11
2019				10
2020				n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

mert az egyenlőtlenség: pazarlás. A társadalmi csoportok – így a férfiak és nők – közötti egyenlőtlen hatalom-megosztás az erőforrások egyenlőtlen felhasználásához vezet: a rendelkezésre álló potenciálok paragon hagyásával egyenértékű.

A nők munkaerő-piaci pozíciója a férfiakénál rosszabb, a piaci/munkaerő-piaci verseny éleződése számukra kedvezőtlen hatásokkal van. A külső és belső munkaerő piac a nők hátrányára rangsorolja a foglalkozásokat, munkaköröket. A felvételi és az előmeneteli diszkrimináció korlátozza az egyenlő esélyeket.

Egy kutatás szerint a pályakezdők közül a férfiaknak, illetve a jó családi háttérrel rendelkezőknek van nagyobb esélyük a sikeres karrier elérésére. A két nem közötti különbség nemcsak a fizetésben mutatkozik meg, hanem a munkakeresés időtartamát, valamint a vezető beosztásban való arányukat tekintve is a férfiaknak kedveznek a statisztikák.

Magyarországon 2017-ben a foglalkoztatottak átlagos létszáma 4 millió 421 ezer fő volt, amely 70 ezer fővel haladta meg a 2016. évit. A foglalkoztatási ráta a munkaképes korosztály (15–64 évesek) körében 68,2% volt, 1,6 százalékponttal magasabb az előző évinél. Az előző év tendenciája 2017-ben is megfigyelhető, a férfiakat továbbra is magasabb gazdasági aktivitási szint jellemezte, mint a nőket, és esetükben a javulás mértéke is nagyobb volt. A 2017. évben a munkanélküliségi ráta 4,2%-os értéke 1,0 százalékponttal volt alacsonyabb az előző évinél.

A nemzeti jogszabályok közül a nemek közötti megkülönböztetés általános tilalmát az Alaptörvény

XV. cikkének (1) bekezdése rögzíti, valamint a (3) és (5) bekezdése kimondja, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, valamint Magyarország külön intézkedésekkel védi a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket. Az Esélytörvény tiltja a nemi alapú diszkriminációt is.

A nők és férfiak közötti esélyegyenlőség biztosítása az Európai Unió, azon belül Magyarország és természetesen Kápolnásnyék egyik legfontosabb politikai célja.

A családi, magánéletbeli feladatok és felelősségek általában egyoldalúan a nőket terhelik.

Túlnyomórészt a nők látják el a gyerekeket és az időseket, s ők, magukat a dolgozó vagy nem dolgozó férfiakat is, ezért sokkal érzékenyebbek a munkahely távolságára, a megkövetelt fegyelemre stb. A nők ilyen mértékű kettős leterheltsége (munkahely, család, háztartás) enyhítéséhez nagyfokú társadalmi és családon belüli szemléletváltásra van szükség.

Biztosítani és segíteni kell a munka és a magánéleti kötelezettségek összehangolását családon belül, a nők és férfiak számára egyaránt. Az utóbbi időben a gyermekszülések idejének kitolódása figyelhető meg, ami a nők karrierépítésének erősödésére utal.

Az önkormányzat és annak intézményei a helyzetelemzés készítésének időpontjában csak kevés helyi adattal rendelkeznek a szempontok és problémák tekintetében.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

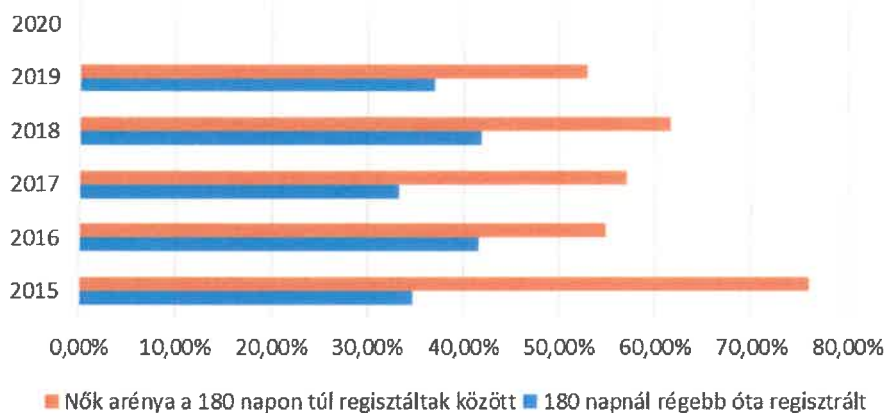
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint
(a 3.2.1. táblával azonos)

2018	41,94%	61,54%
2019	36,96%	52,94%
2020	-	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

180 napnál hosszab ideje álláskeresők

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2015	72	5
2016	48	1
2017	42	2
2018	31	n.a.
2019	46	6
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Általános, nemtől független tendencia, hogy az alacsony iskolai végzettség csökkenti a munkaerő-piaci részvétel esélyeit. A nyolc általánossal, illetve annál alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkező nők esélyei a munkakeresésre rendkívül rosszak, a képzésekhez, átképzésekhez való viszonyuk sem megfelelő. Mint az ország más területein is tapasztalható, Kápolnásnyéken is nagyon nehéz elhelyezkedni azoknak a nőknek, akik alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek. Nyilvánvalóan ez a körülmény is befolyásolja azt a tényt, amely szerint sokkal magasabb az egy évnél régebb óta munkát kereső nők, mint férfiak száma.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők munkaerő-piaci jelenlétének legfontosabb meghatározója a nevelt gyermekek száma (ez az összefüggés az EU tagállamok közül Magyarországon a legerősebb). A nők elhelyezkedésének esélyeit csökkentő tényezők a gyermekvállalási szándék, a már megszületett gyermek (mivel betegség esetén a nő kiesik a munkából, illetve nem tud túlórázni, mert menni kell a gyermekéért), és az utóbbi években problémaként jelentkezik az életkor, mivel a 45-50 év feletti nők már egyre nehezebben tudnak elhelyezkedni, illetve munkát váltani. A nők egyenlő esélyeinek megteremtése a bérezés terén világszerte még sokáig megoldatlan kérdés marad, pedig a nők esélyegyenlőségének sarkalatos kérdése „az egyenlő munkáért egyenlő bér” elvének érvényesülése. A gyakorlati megvalósulás ma sem problémamentes, annak ellenére, hogy az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV törvény, és a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény is biztosítja a megvalósítás jogi alapjait.

Nehéz egyértelműen és hitelt érdemlően a hátrányos megkülönböztetést szignifikánsan kimutatni a bérezésben, mert tisztán értékelhető feltételek, teljesítmények nem igazán állnak rendelkezésre az összehasonlításhoz és ez, mint más előítélthez kapcsolódó megítélésben, itt is olyannyira szubjektívvá válhat, hogy eltorzíthatja a valóságot.

Országos jelenség, így település vonatkozásában is elmondható az a tény, hogy az ötven év feletti nők mindenképpen hátrányos helyzetben vannak a foglalkoztatás terén. A településre vonatkozóan az önkormányzathoz nem érkezett jelzés hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatosan.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

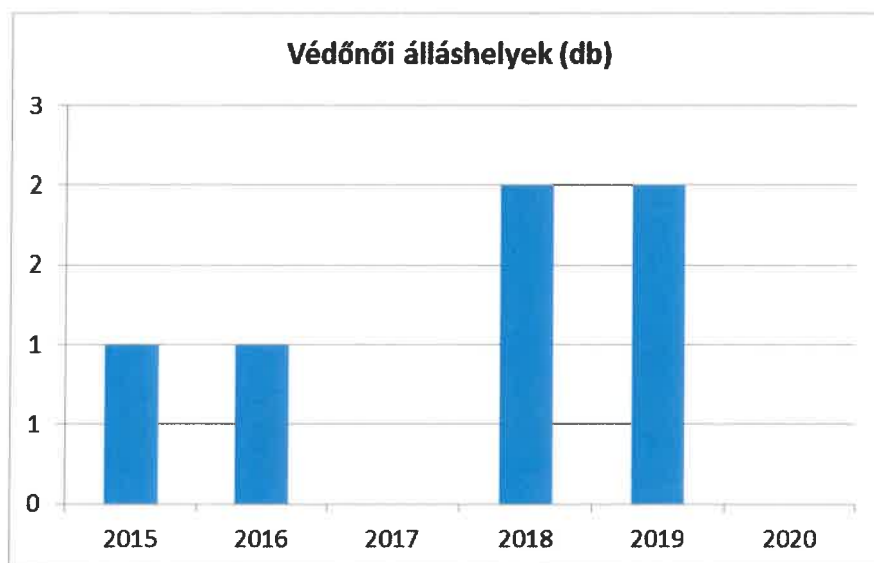
A 21. századi nő számára a munka és a családi élet összeegyeztethetősége okozza a legnagyobb problémát. Ennek megoldását segítené a részmunkaidő, a rugalmas munkaidő elterjedése, az otthoni távmunka lehetőségének támogatása, a családbarát munkahelyek létrehozása, a családtámogatási rendszer átgondolása, vagy az, hogy a férfiak kevesebbet dolgozzanak, és nagyobb szerepet vállaljanak a háztartásban és a gyermekek nevelésében.

A családi, magánéletbeli feladatok és felelőségek általában egyoldalúan a nőket terhelik, mivel általában túlnyomórészt ők látják el a gyerekeket és az időseket, sőt, magukat a dolgozó vagy nem dolgozó férfiakat is.

A településen bölcsőde és családi napközi nem működik. Az óvodai férőhelyek számát bővíteni szükséges, mivel férőhelyhiány miatt egyre több óvodás korú gyermeket utasítottak el a helyi óvodában.

2016	1	0	0
2017	n.a.	0	-
2018	2	0	0
2019	2	0	0
2020	n.a.	0	-

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás területén a területi védőnő szerepe kiemelkedő jelentőségű, mivel a családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás, az anyaságra való felkészülés segítése, a várandós anyák gondozása, a gyermekágyas időszakban történő tanácsadás és a 0-6 éves korú gyermekek gondozásában történő segítségnyújtás is a feladatai közé tartozik. A családgondozás keretében kiszűri az egészségi, mentális és környezeti veszélyeztetettséget, valamint segíti a harmonikus, szerető családi környezet kialakítását. Kiemelt jelentőségű a várandós anyák gondozásba vétele, amelyre a szakorvosi vizsgálatot követően kerül sor. Fokozott gondozásban részesülnek azok a nők, akiknek egészségügyi állapotában vagy környezetében veszélyeztetettségi tényezők vannak. Ez utóbbi lehet lakás vagy anyagi helyzet, családi körülmények.

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyákra és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Szükség esetén jelzéssel élnek a Családsegítő Szolgálat felé, és a családgondozókkal közösen keresnek megoldásokat a veszélyeztetettség megszüntetésére, megelőzésére.

A védőnő várandós tanácsadást heti rendszerességgel tart, koordinálja a terhesség idejének megfelelő vizsgálatok megtörténtét, otthonában is meglátogatja a várandósokat és életvezetési-, lakásrendezési tanácsokat ad, hogy megfelelő legyen a csecsemő fogadása.

Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

A rendszerváltás éveiben, egyre több igény merült fel, gazdasági okok és családi konfliktusok miatt,

hajléktalanná vált anyák és gyermekeik, együttes elhelyezésére. A családok átmeneti otthona a gyermekvédelmi alapellátások rendszerébe tartozik. Fő profiljuk az anyaothoni elhelyezés. Az 1997. évi XXXI. Törvény kimondja, hogy „Az otthontalanná vált szülő kérelmére a családok átmeneti otthonában együttesen helyezhető el a gyermek és szülője, ha az elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított, és emiatt el kellene választani a gyermeket a szülőjétől”

Az Anyaothtonok elsődleges feladata a prevenció, a gyermek állami gondozásba vételének megakadályozása.

A hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. törvény 2009. október 1. napjával lépett hatályba. A családvédelmi koordinációért felelős szerv a gyámhivatal. A bántalmazottak a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatokhoz is fordulhatnak, ahol ilyen esetben családgondozással próbálnak segítséget nyújtani számukra, szükség esetén pedig megadják azt az ingyenesen hívható számot, amelyen keresztül az ún. védett házakba való elhelyezést lehet kérni.

Az ingyenesen hívható telefonszámon, illetve a hivatalos szerveknél nem csak a bántalmazottak, hanem bármely állampolgár bejelentést tehet. A bejelentő adatait zártan kell kezelni, tehát sem a bántalmazó, sem a bántalmazott számára nem derülhet ki, hogy mely személy tette a bejelentést.

A rendőrség ugyancsak partner a családon belüli erőszak megelőzésében. A családon belüli erőszak kezelésével és a kiskorúak védelmével kapcsolatos rendőri feladatok végrehajtására kiadott 32/2007. (OT 26.) ORFK utasítás értelmében, ha a családon belüli erőszak körébe tartozó, személy elleni erőszakos (fizikai vagy nemi erkölcs elleni) cselekmény miatt érkezik bejelentés, a rendőr köteles a helyszínen haladéktalanul megjelenni. Ez cáfolja egyben azt a tévhitet is, hogy a rendőrség csak abban az esetben száll ki a helyszínre, „ha vér folyik”.

Településünkön a gyermekjóléti szolgáltatást, mint a családgondozást is a Humán Család és Gyermekjóléti Szolgálat látja el. A krízis helyzetben lévő családokat a szolgálat látja el, a megfelelő

tájékoztatás segítségével.

Kápolnásnyéken nem található sem anyaothton, sem családok átmeneti otthona.

A legközelebbi anyaothton, ahol nem csak a helyi lakosokat fogadják, Érden található.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A nemzetközi szakirodalom a nők parlamenti részvételét az esélyegyenlőség mércéjeként használja. A rendszerváltást követően Magyarországon és a térség országaiban is erőteljesen csökkent a női képviselők száma a parlamentekben. Hazánkban az elmúlt 25 évben 10 százalék körül ingadozott, ami európai és világviszonylatban is egyaránt alacsony.

A helyi közéletben a nők igen aktív szerepet vállalnak, ott vannak minden civil szervezetben, a segítő munkák nagy részét ők vállalják. Számítani lehet rájuk a politikai és civil életben, az önkéntességben, valamint a társadalmi munkavégzés területén is.

Az önkormányzati képviselőtestületben a polgármester és a 6 képviselő között mindössze egy nő foglal helyet.

Ezzel ellentétben az önkormányzati hivatal és a közoktatási intézmények, többségében női alkalmazottakat foglalkoztatnak.

Az ENSZ közgyűlése 1991-ben nyilvánította október 1-jét az Idősek Világnapjává.

Az idősek egyre népesebb táborát a fiatalabb, aktív népességre nehezedő tehernek látják. Pedig a mai idős emberek sokkal jobb egészségnek örvendnek, mint ami a korábbi nemzedékeknek megadatott. Értékes tudásukra, tapasztalataikra bizvást támaszkodhatnak a fiatalabbak, és hasznukra fordíthatják azokat. Az öregedés jelentette kihívás kezelésében kiemelten fontos az, hogy az évek múlásával továbbra is tevékeny életet éljenek

Hazánkban általában a nyugdíjazás időpontjától számítódik – társadalmi szinten – idősnek az ember.

Az időseket az élet számos területén éri hátrányos megkülönböztetés Magyarországon. Legjelentősebb az idősek foglalkoztatásbeli diszkriminációja, mely súlyos következményekkel jár, különösen a nők esetében. Ezen kívül gyakori még az egészségügyben és a szociális ellátások, szolgáltatások biztosítása területén elszenvedett diszkrimináció. Habár a 2003. évi CXXV. törvény (Ebktv.) és a munka törvénykönyve is tiltja az életkor alapú diszkriminációt, a magyarországi idősebb korosztály már 45–50 éves kortól nagyobb mértékben kitett a foglalkoztatásbeli diszkriminációnak, mint a hasonló korú Uniós állampolgárok. A kor alapú megkülönböztetés az új állások betöltésénél, a létszámleépítésnél és az elbocsátásoknál is gyakori.

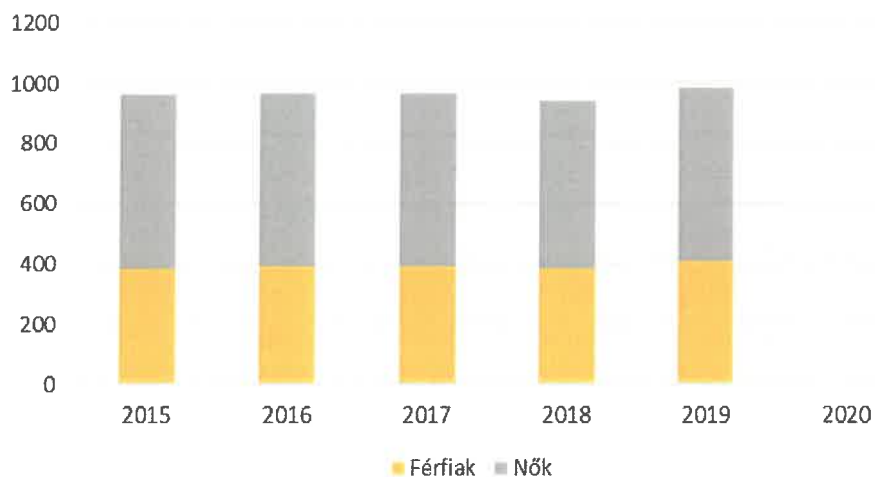
Kiemelt figyelmet érdemel a 65 év felettek csoportja, amelyben a magyarországi helyzethez hasonlóan másfélszer több a nő, mint a férfi. Az egyedülálló idős női népesség megélhetése problémát jelenthet az önkormányzat számára, mivel a várható igény megnő a közösségi szociális szolgáltatásokra.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	614	583	105,32%
2016	638	594	107,41%
2017	669	617	108,43%
2018	678	626	108,31%
2019	718	651	110,29%
2020	-	-	-

Forrás: TelR, KSH-TSTAR

Nyugdíjasok nemek szerinti megoszlása

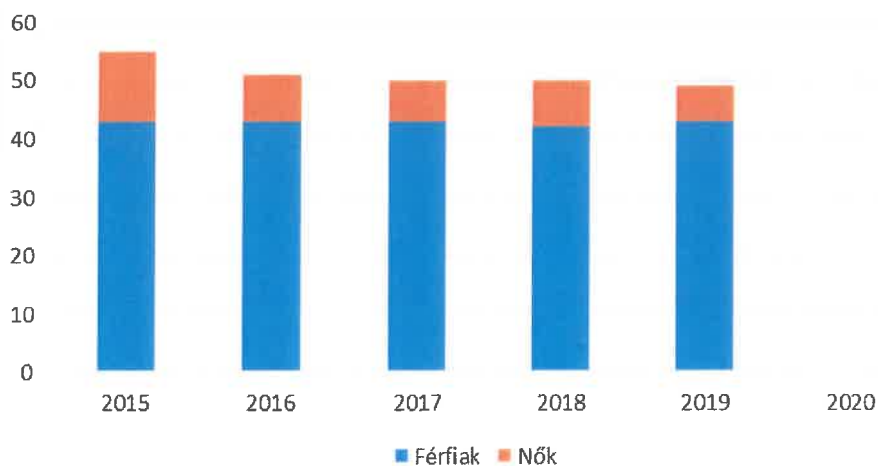

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2015	43	12	281	469	n.a.	26	n.a.
2016	43	8	286	472	1	27	n.a.
2017	43	7	291	474	1	22	1
2018	42	8	290	471	1	23	2
2019	43	6	314	489	n.a.	18	2
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar

Életkoron alapuló ellátás nemek szerint

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Fő összesen		72	48	42	31	46
41-45 év (TS 042)	Fő	17	5	5	5	6	n.a.
	%	23,61%	10,42%	11,90%	16,13%	13,04%	-
46-50 év (TS 043)	Fő	2	9	2	1	7	n.a.
	%	2,78%	18,75%	4,76%	3,23%	15,22%	-
51-55 év (TS 044)	Fő	5	3	2	4	3	n.a.
	%	6,94%	6,25%	4,76%	12,90%	6,52%	-
56-60 év (TS 045)	Fő	7	5	8	4	2	n.a.
	%	9,72%	10,42%	19,05%	12,90%	4,35%	-
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	13	11	11	9	10	n.a.
	%	18,06%	22,92%	26,19%	29,03%	21,74%	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Fontos megjegyezni, hogy munkaerő-piaci szempontból az Európai Unióban bevett terminológia szerint már az 50. életévüket betöltötteket is a szenior korosztályba tartozónak tekintjük.

Az idősök általános helyzetének bemutatása során fontos röviden szót ejteni az idősök munkaerő-piaci helyzetéről is, hiszen ez jelentős mértékben határozza meg az időskori életminőséget és társadalmi aktivitást.

Az idősök, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély a munkaerő-piacon szinte egyáltalán nincs, kivétel ha speciális tudással rendelkezik.

Az idősebb korosztály alacsonyabb fokú foglalkoztatottságát több tényező együttes jelenlétével lehet magyarázni. Az elmúlt évtizedekben jelentősen átalakult a munkaerő-piac, a felgyorsult technikai és technológiai fejlődés miatt számos munkakör szűnt meg és újabbak jöttek létre, ugyanakkor újfajta képességek és kompetenciák váltak szükségessé a sikeres érvényesüléshez. Mivel az idősebb munkavállalók munkaerő-piacra történő belépésekor még kevésbé volt jellemző a gyakori munkahelyváltás, kevesen tartották fontosnak az élethosszig tartó tanulást és a tudás rendszeres frissítését, ami most jelentős hátrányt okoz számukra munkahelyük elvesztése esetén a fiatalabb generációkkal szemben.

Az idősebb nemzedék tapasztalatai tartalék humán erőforrást jelentenek a település számára. Ez az erőforrás, a felhalmozott tudás és tapasztalati tőke hasznosítandó a község és az idősebb nemzedék tagjai érdekében, hiszen fejleszhető és reaktiválható. Az idősökben rejlő potenciálok kiaknázása érdekében javasolt tehát ennek a helyi, komplex, szenior tudáshasznosítási modellprogramnak a megvalósítása és folytatása, támogatva ezzel az idősök szellemi, fizikai és mentális jóllétének javítását is.

Az időskorúak foglalkoztatásával kapcsolatosan meg kell említenünk azt a tényt, hogy a fiatalabb generációk jelentős része sem talál helyben munkát.

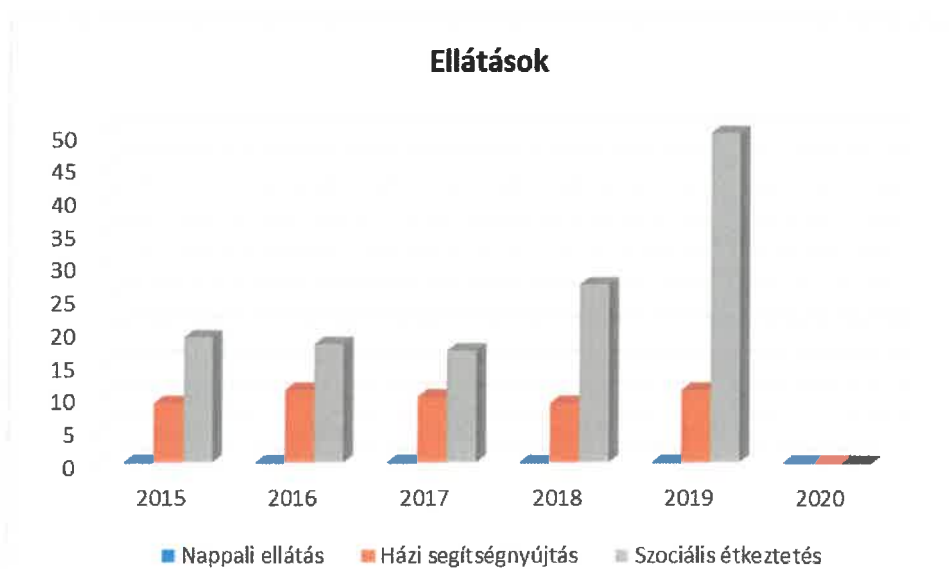
A községben élő nyugdíjasok további foglalkoztatásáról nincsenek adataink. A településen élő idős emberek helyben, a ház körüli mezőgazdasági termelésből önmaguk és szűkebb családjuk számára zöltséget termesztnek, kisállatokat tenyésztnek, így biztosítva az aktív időskort.

- b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2015	614	n.a.	9	19
2016	638	n.a.	11	18
2017	669	n.a.	10	17
2018	678	n.a.	9	27
2019	718	n.a.	11	50
2020	-	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

A szociális alapszolgáltatások közül Kápolnásnyéken elérhető az étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés és a jelzőrendszeres segítségnyújtás. A nappali ellátást nem tud biztosítani az önkormányzat. Szakosított ellátások körében nappali ellátását nyújtó, valamint bentlakást nyújtó intézmények nem működnek a településen.

A településen működik egy tartós bentlakásos intézmény, az Őszi Lomb Idősek Otthona, amely 30 gondozott számára tud férőhelyet biztosítani.

A szociális szolgáltatások lehetséges alanyai általában a kedvezőtlen életkörülmények között élők közül kerülnek ki, közülük is elsősorban az idősek, a betegek, a fogyatékkal élők.

Az étkeztetésen kívül a többi szociális alapszolgáltatást a Humán Család és Gyermejkölési Szolgálat fenntartói társulás keretében biztosítja.

kirándulások, dolgos, kézműves napok, zenés programok, egyéb rendezvények várják az érdeklődő nyugdíjasokat.

Az önkormányzat rendszeresen támogatja anyagilag is mindkét klubot, ezen kívül minden évben megrendezi az idősök napját, ahol műsorral, zenével, uzsonnával köszönti az idős embereket.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Idősgondozást szélesebb körben kiterjeszteni, mivel emelkedik az idősokorúak száma	A már működő intézményi kapacitás bővítése
Egyedül álló idős emberek segítése, áldozattá válás előfordulása	Adatgyűjtés, és a segítség megszervezése, rendőrség bevonásával tájékoztatás a megelőzés lehetőségéről
Elmagányosodás megakadályozása	Gyermekekkel, civil szervezetekkel kapcsolatépítés, közös program szervezése
Az idősök informatikai jártassága alacsony	Informatikai tanfolyam szervezése
Magas az időskori betegségben szenvedők száma	Egészségnap szervezése szűrővizsgálatokkal

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

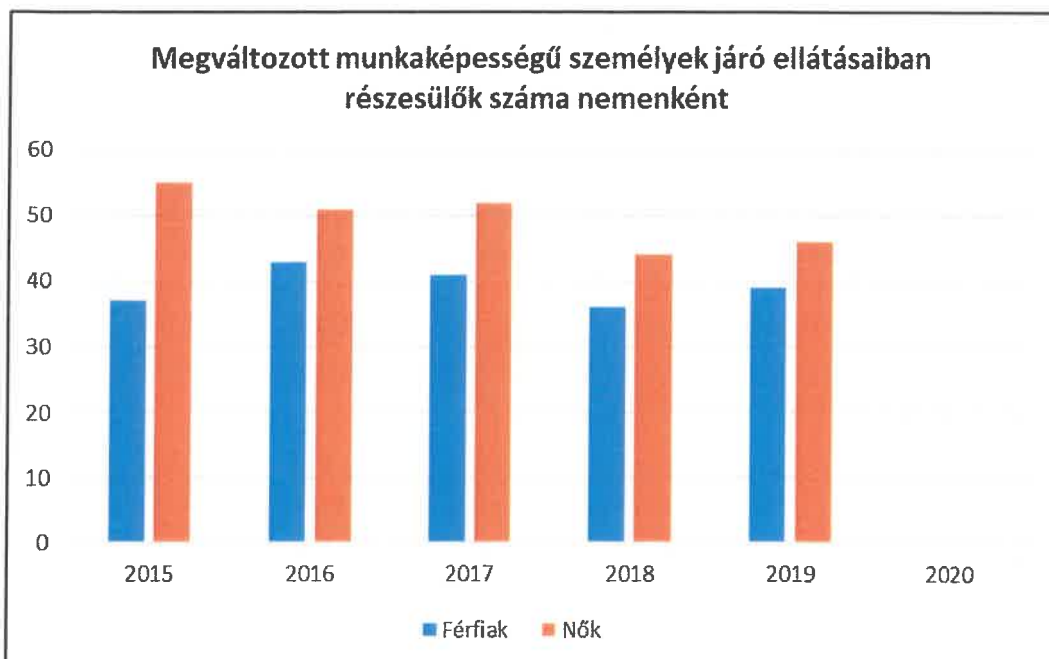
A Fogyatékos-sággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény szerint a fogyatékos emberek a társadalom egyenlő méltóságú, egyenrangú tagjai, akik a mindenkit megillető jogokkal és lehetőségekkel csak jelentős nehézségek árán vagy egyáltalán nem képesek élni. A fogyatékos emberek hátrányainak enyhítése, esélyegyenlőségük megalapozása, illetve a társadalom szemléletmódjának alakítása érdekében az Országgyűlés – összhangban az Alaptörvénnyel és a nemzetközi jog által általánosan elismert szabályaival – alkotta meg a fogyatékos személyek jogait megfogalmazó törvényt.

A fogyatékos emberek és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, boldogulásukat ezernyi tényező hátráltatja. Az Európai Unióban közös feladatunk annak lehetővé tétele, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életük során – a fizikai és szellemi környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet valamint a sport és a szórakozás területén is. Kiemelt prioritásként a minőségi közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális ügyek, közlekedés stb.) egyenlő hozzáféréseinek megteremtése fogalmazható meg.

Magyarországon a fogyatékos személyek létszámának felmérésére az 1990. évi és a 2001. évi népszámláláskor került sor. 1990-ben 368 ezer főt tartottak nyilván, ami a népesség 3,5 %-a volt. 2001-ben már 577 ezer főre gyarapodott a számuk, ez a népesség 5,7 %-át tette ki. A 2001. évi

**7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő
fogyatékkal élők száma**

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A fogyatékossgal élő (különösen a látás- és hallásfogyatékosok) a munkavállalók leghátrányosabb helyzetű csoportját képezik. A foglalkoztatás a rehabilitáció, az egyenlő esélyű hozzáférés, a társadalmi integráció szempontjából kulcsfontosságú terület. Lehetővé teszi a társadalmi kapcsolatok kialakulását, a társadalomba való beilleszkedést. A dolgozó fogyatékos emberek fizetést kapnak, személyi jövedelemadót és társadalombiztosítási járulékot fizetnek, hasznos tagjai a társadalomnak.

Fogyatékosági támogatás: a fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, – a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül – anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez. Fogyatékosági támogatásra jogosult az a 18. életévét betöltött súlyosan fogyatékos személy, akinek látási-, hallási-, értelmi-, mozgásszervi fogyatékoságát, személyiség egészét érintő fejlődésének átható zavarát, kromoszóma rendellenességét, illetve halmozott fogyatékoságát megállapították, állapota tartósan vagy véglegesen fennáll, továbbá önálló életvitelre nem képes vagy mások állandó segítségére szorul.

Megváltozott munkaképességű személyek pénzbeli ellátásai: rokkantsági ellátás, rokkantsági járadék, rehabilitációs ellátás.

Emelt összegű családi pótlék: A 18 évnél fiatalabb gyermek után, aki a külön jogszabályban meghatározott betegsége, illetve fogyatékosága miatt állandó vagy fokozott felügyeletre, gondozásra szorul, emelt összegű családi pótlék jár.

Közgyógyellátás: Közgyógyellátásra jogosult alanyi jogon az, aki után szülője vagy eltartója magasabb összegű családi pótlékban részesül. Közgyógyellátási igazolvány kiállítható a szociálisan rászorult személy részére is az egészségi állapot megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentésére. A közgyógyellátás igénylésére 2013. január 1. napjától a járási hivatalnál van lehetőség.

Ápolási díj: az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Ápolási díjra jogosult a nagykorú hozzátartozó, ha súlyosan fogyatékos személy, vagy tartósan beteg 18 év alatti személy ápolását, gondozását végzi.

Parkolási igazolvány: Parkolási igazolvány kiváltására jogosult a súlyos mozgáskorlátozott, a látási fogyatékos, az értelmi fogyatékos, a mozgásszervi fogyatékos, az autista és a vak vagy gyengénlátó. Az igényléshez szükséges kérelem nyomtatványt a kormányablakokban lehet kérni.

Személygépkocsi szerzési és személygépkocsi átalakítási támogatás: A személygépkocsi szerzési és a személygépkocsi átalakítási támogatás a súlyos mozgáskorlátozott, illetve egyéb fogyatékosággal élő személyek közlekedési kedvezményeinek fajtái. A szerzési támogatás jármű, illetve járműnek nem minősülő kerekesszék vásárlására, míg az átalakítási támogatás személygépkocsi automata váltóval vagy más segédberendezéssel történő felszerelésére vagy a mozgáskorlátozott személy szállítását lehetővé tevő átalakítására, illetve biztonságos szállítását szolgáló eszközzel való ellátására használható fel.

Védendő fogyasztó: Villamosenergia-ellátás tekintetében a fogyatékkal élő fogyasztókat különösen a méréssel, leolvasással, számlázással, díjfizetési módokkal kapcsolatosan igényeiknek megfelelő, különleges bánásmódban kell részesíteni, illetve az olyan jellegű fogyatékkal élő fogyasztókat, akiknek az egészségét vagy az életét veszélyezteti a villamosenergia-szolgáltatásból való kikapcsolás, vagy annak megszakadása, fizetési késedelem vagy nemfizetés esetén nem lehet kikapcsolni.

Utazási kedvezmények: Utazási kedvezményre jogosult korlátlan számban megváltható kedvezményes menetjeggyel, vagy bármely viszonylatban megváltható, viszonylathoz kötött kedvezményes bérlettel az a vak személy, aki vakok személyi járadékában részesül, az erről szóló igazolás alapján, vagy a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének arcképes igazolványával rendelkezik; a Siketek és Nagyothallók Országos Szövetségének arcképes igazolványával utazó hallássérült személy; az a személy, aki vagy aki után szülője vagy eltartója magasabb összegű családi pótlékban részesül, a külön jogszabályban meghatározott okmány alapján; a fogyatékosági támogatásban részesülő személy, a külön jogszabályban meghatározott okmány alapján. Ugyanilyen kedvezményben részesül a fenti személyekkel együtt utazó kísérő is.

Utazási költségtérítés: Ha a gyermek beteg, a járóbeteg-szakellátások igénybevételéhez, illetve fekvőbeteg gyógyintézetbe történő beutazáshoz, kísérőjével együtt utazási költségeihez támogatás jár. Az utazási utalvány kiállítására és a szolgáltatás igénybevételének igazolására jogosult a beutaló orvos a szakellátásra, illetve az orvosszakértői vizsgálatra történő beutaláskor, illetve az

kedvezmény). A jogosultságot igazolni a magasabb összegű családi pótlékról kiállított igazolással, fogyatékoság esetén a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleményével kell.

Rendkívüli települési támogatás: Jogosultak rá azok a személyek, akik létfenntartásukat veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe kerültek, és önmaguk illetve családjuk fenntartásáról másféle módon nem képesek gondoskodni, vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások, különösen betegség, elemi kár miatt anyagi segítségre szorulnak.

Az önkormányzat étkeztetést, házi segítségnyújtást, jelzőrendszeres házi segítségnyújtást és családsegítést is biztosít a jogosultaknak.

A szociális ellátásokat igénybevevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is, nyilvántartott adattal azonban nem rendelkezünk.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Kifejezetten fogyatékos személyek számára jöttek létre a támogató szolgálatok, amelyek személyi segítséget végeznek a fogyatékos személy otthonában, illetve szállító szolgálatot működtetnek a fogyatékos személy egészségügyi intézménybe, munkába, iskolába történő eljuttatásának segítésére.

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékosági csoporthoz tartozó ember - azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan-halmozottan fogyatékos emberek - speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. (Hangostérekép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek, stb.) A kulcs az, hogy ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét, de annál jóval több.

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;
- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzat tulajdonában lévő középületek (hivatal) akadálymentesítése még nem 100%-os, az óvoda épületének teljes akadálymentesítése sem megoldott.

Az egyéb közintézmények közül az orvosi rendelők részben akadálymentesítettek. Iskola épületét 2011-ben szinte teljes körűen akadálymentesítették.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

7.5 A fogyatékossgal élők helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása	
A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Hiányzó, nem megfelelő, nem az igények szerint rangsorolt akadálymentesítettség	Az akadálymentesítés helyi tervezése, pénzforrások felkutatása, megfelelő szakértők, tanácsadók bevonása a tervezésbe. Ilyen tartalmú forrásokra figyelemfelhívás .
A településen a fogyatékossgal élők létszámára, a fogyatékossgal formájára, mértékére pontos adat nem áll rendelkezésre	Pontos felmérés, adatbázis készítése a fogyatékkal élőkről
A fogyatékkal élő személyek alacsony foglalkoztatottsága	A megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatásának támogatása, munkahelyek felmérése
A fogyatékkal élők és családjaik közszolgáltatásokhoz és információhoz való hozzáférési lehetősége fejlesztendő	Tanácsadói pont létrehozása a Család- és Gyermejjóléti Szolgálat keretében

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Településünkön a civil szervezetek egyre aktívabb tevékenységet folytatnak, munkájukkal nagymértékben hozzájárulnak a közösség összetartozásának erősítéséhez, a hagyományok, a múlt értékeinek megőrzéséhez, az egészségmegőrzéshez, a szabadidő hasznos eltöltéséhez. A helyi lakosság nagy számban vesz részt a civil szervezetek programjain. Az Önkormányzat helyi rendeletben meghatározottak szerint pályázati úton támogatja a szervezeteket, azok rendezvényeit.

Jelentős civil szervezetek a településen:

Barátság klub, Vörösmarty Nyugdíjas klub, Kápolnásnyék és környéke Bűnmegelőző Polgárőr Egyesület, Katolikus Karitás, Fidesz helyi szervezete, Kápolnásnyéki Futball Klub, Napsugár Óvodai Alapítvány, Vörösmarty Mihály Iskolai Alapítvány,

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Az önkormányzat jó partnerségi viszonyt alakított ki mind a civil szektor, mind az egyházak képviselőivel, írásbeli partnerségi megállapodásokat nem kötöttünk.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

Az esélyegyenlőségi program előkészítésének folyamatában nagy hangsúly helyeződött a minél szélesebb körű adatgyűjtés megszervezésére.

A dokumentum készítéséhez szükséges adatok, információk gyűjtése, az Intézkedési Tervben megjelenített tevékenységek részletes tartalmi kidolgozása, a megvalósítandó tevékenységek tervezése az adott terület képviselőinek aktív részvételével valósult meg:

- Humán Család- és Gyermejköltségi Szolgálat
- Kápolnásnyéki Napsugár Óvoda
- Vörösmarty Mihály Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola
- Házi orvosi és védőnői szolgálat
- Kápolnásnyéki Közös Önkormányzati Hivatal
- Helyi civil szervezetek, Egyházak.

Az előkészítésben együttműködő partnerek bevonásának módszere főleg az online kapcsolattartásra épült, az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd az elkészült dokumentum-tervezet véleményezésére koncentrált.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Nagyon fontos feladat annak segítése, hogy egyre több ember számára nyíljon meg a lehetőség arra, hogy csak a saját egyéni érdekeit és boldogulását szem előtt tartó fogyasztóból a döntéseiért, a környezetéért, és a közösségért felelősséget vállaló tudatos állampolgárrá váljon.

Kápolnásnyék Község Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervének megvalósulásáért az egész helyi társadalom felelősségét, kontroll szerepének tudatosítását kiemelten szükséges kezelni.

A személyes közreműködést igénylő kontrollmechanizmus mellett, az Esélyegyenlőségi Program az Önkormányzat honlapján közzétételre kerül, így a település teljes lakosságának hozzáférése biztosítottá válik a tervezett esélyegyenlőség folyamatok, tevékenységek megismerésére és a megvalósítás folyamatos ellenőrzésére.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

	<p>juttatása</p> <p>Adósságállomány újratermelődése</p>	<p>Szociális támogatások erősítése</p> <p>A lakosok életminőségének folyamatos vizsgálata, öntevékenységre nevelés, háztartási tanácsok Szociális támogatások erősítése</p>
Gyermekek	<p>A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a kérelmezők számának csökkenése</p> <p>A gyermekvédelmi jelzőrendszer a jogszabályi változásokat nem követi megfelelően</p> <p>A HH és HHH tanulók iskolai sikeresége és továbbtanulási esélyei alacsonyak</p> <p>Ifjúság körében létező agresszió, alkohol, drog probléma</p>	<p>A szülők tájékoztatása a kedvezmények, támogatások igénybevételeinek lehetőségéről</p> <p>Gyermekvédelmi jelzőrendszer megújítása</p> <p>A HH és HHH tanulók eredményességi mutatóinak javítása egyéni fejlesztéssel</p> <p>Bűn és balesetmegelőzés, prevenció programok biztosításának segítése</p>
Nők	<p>A GYES-ről visszatérés a munkaerőpiacra meglehetősen nehéz, ez növeli a szegénység kialakulásának kockázatát</p> <p>A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.</p> <p>A gyermekét egyedül nevelő vagy több gyermeket nevelő családok esetében a szegénység kockázata magas</p> <p>Nemekre érzékeny adatok csak részben állnak rendelkezésre</p>	<p>A gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése. Az önkormányzat gazdasági helyzetének figyelembevételével az ellátás költségeinek átvállalása</p> <p>Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét.</p> <p>Céltzott szociális és gyermekjóléti támogatások biztosítása, időszakos gyűjtések szervezése</p> <p>Nemekre érzékeny adatbázis elkészítése, és elemzése</p>
Idősek	<p>Idősgondozás szélesebb körben kiterjeszteni, mivel emelkedik az idősokorúak száma</p> <p>Egyedül álló idős emberek segítése, áldozattá válás előfordulása</p> <p>Elmagányosodás megakadályozása</p>	<p>A már működő intézményi kapacitás bővítése</p> <p>Adatgyűjtés, és a segítség megszervezése, rendőrség bevonásával tájékoztatás a megelőzés lehetőségéről</p> <p>Gyermekekkel, civil szervezetekkel kapcsolatépítés, közös program szervezése</p>

Az intézkedési területek részletes kifejtése *(intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)*

Az intézkedési területek részletes kifejtése nem része a dokumentumnak, a konkrét esélyegyenlőségi beavatkozásokat a HEP IT-ben részletezzük.

3	Szociális támogatások erősítése	Sokgyermekes, eladósodott családok munkakerőpiacra juttatása	Támogatási rendszerek kidolgozása, javuló életfeltételek	Helyi önkormányzati rendelet	Kapcsolatfelvétele, adatgyűjtés, együttműködés megújítása	Önkormányzati Hivatal, Önkormányzat	2020. december 31., ezt követően folyamatos	választók aránya/év	Személyi feltételek rendelkezésre állnak, Állami támogatás, önkormányzati támogatás, pályázati lehetőségek keresése	Hosszútávú fenntarthatóság, jövőtervezés
4	Adósságcspada elkerülése	Adósság állomány újratermelődése	Eladósodás megállítása	Költségvetési rendelet	Öntevékenységre nevelés, használtáru börze, háztartásvezetési tanácsok	Humán és Gyermekjóléti Szolgálat (Családsegítő Szolgálat), helyi civil szervezetek	Folyamatos	Megrendezett programok száma	Személyi és tárgyi feltételek rendelkezésre állnak, pályázati lehetőségek keresése	Az intézmény szakmai programjába beépülve, az érintettekkel együttműködésével fenntartható
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Gyermekvédelmi jelzőrendszer megújítása	Jogszabályi változások	Együttműködés fejlesztése, prevenció hatékonyságának növelése	Gyermekvédelmi beszámolók	Kapcsolatfelvétele, adatgyűjtés, együttműködés megújítása	Önkormányzati Hivatal, Családsegítő Szolgálat	2020. december 31.	Információs lap, új megállapodások	Személyi és tárgyi feltételek rendelkezésre állnak, kommunikációs költség	5 év
2	Szülők tájékoztatása	A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők számának emelkedése	A szülők megfelelő tájékoztatása az igénybe vehető ellátásoktól	Gyermekvédelmi beszámolók	Szülők tájékoztatása a kedvezmények, támogatások igénybe vételének lehetőségéről	Önkormányzati Hivatal, Családsegítő Szolgálat	Folyamatos	Tájékoztatás formái megszültetett szülők számára	Személyi és tárgyi feltételek rendelkezésre állnak, kommunikációs költség	Az intézmény szakmai programjába beépülve fenntartható
3	HH/HHH tanulók eredményesség mutatói	HH/HHH tanulók iskolai sikeressége és továbbtanulási esélyei	HH/HHH tanulók iskolai sikeressége nőjön a javuljon a	Pedagógiai Program	A beiskolázásnál törekedni arra, hogy a HH/HHH tanulók körében a szakközépiskola	iskola	2019. december 31., ezt követően folyamatos	A HH/HHH tanulók körében a szakközépiskola és gimnáziumba jelentkezők	Humán erőforrás rendelkezésre áll, oktatási költségei	Az intézmény pedagógiai programjába beépülve fenntartható

		nagyobb	való eljutasának segítésével a szegénység enyhítése		szervezése, gyermekek rendezvényekre való eljutasuk biztosítása,	Szolgálat,			keresése, az önkormányzat költségvetése	beépülve fenntartható
3	Visszatérés a munkaerő piacra Bölcsődei férőhelyek kialakítása	GYED-ről visszatérő munkaerőpiacra való elhelyezkedés nehéz így, a nők tartós munkanélkülisége magasabb	Gyermekek nappali ellátását biztosító intézmények működtetése, bölcsődei férőhelyek kialakítása, képzési programok szervezése	Gyermekvédelmi beszámló	Képzési programok szervezése, gyermekek napközbeni ellátásának, bölcsődei férőhelyek biztosítása	Önkormányzat, Családsegítő Szolgálat, Foglalkoztatási Osztály, Közoktatási intézmények	2023. december 31.	Bölcsődei férőhelyek száma, Munkát vállalók száma, képzésen résztvevők száma	A személyi és tárgyi feltételek biztosítása az önkormányzat költségvetésében, pályázati források kihasználása	Önkormányzati koncepcióba beépítve a Foglalkoztatási Osztály segítségével, valamint pályázati lehetőségekkel fenntartható
4	Baba-mama börze szervezése	Gyermekek családok szegénysége	Szükségletek kielégítése	Gyermekvédelmi beszámló	Hely keresése, ahol rendszeresen összejön a célcsoport	Családsegítő Szolgálat	Évente legalább egyszer	Résztvevők száma, árusok száma	A humán erőforrás adott, kommunikációs, reklám és infrastruktúra költség, rezszi	A Családsegítő Szolgálat együttműködésével fenntartható

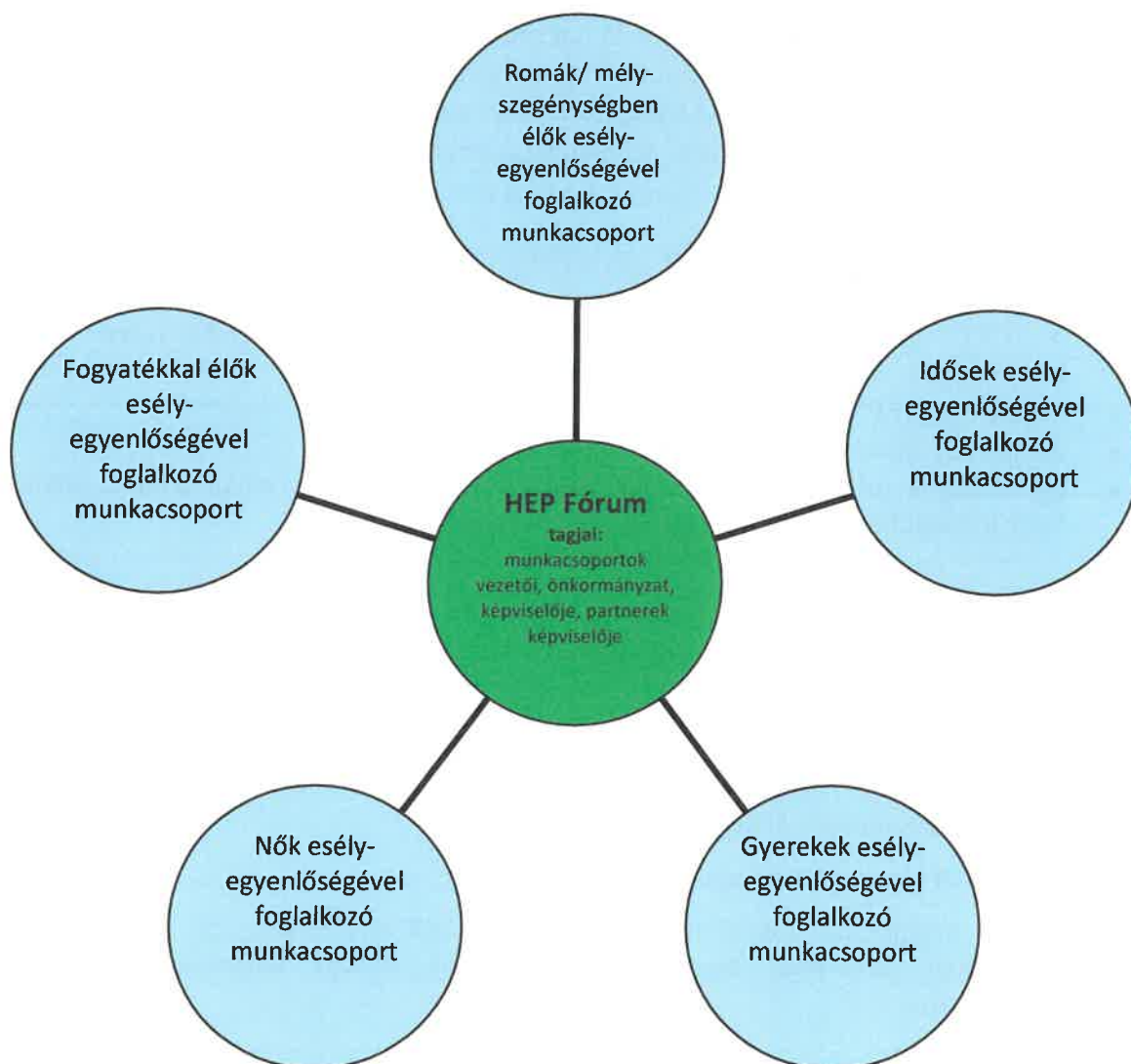
IV. Az idősek esélyegyenlősége

1	Szociális szolgálatok bővítése	Szélesebb körben kiterjeszteni az idősgondozást, magas idős korú lakosság száma	Idősgondozás kapacitásának bővítése	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció	Idősgondozás kapacitásának kibővítése	Családsegítő Szolgálat. Önkormányzat	2020.12.31., ezt követően folyamatos	Idősgondozást igénybevevők száma	Személyi, tárgyi feltételek biztosítása az Önkormányzat és Családsegítő Szolgálat költségvetésében biztosítva	Az Önkormányzat és intézménye koncepciójába beépítve fenntartható
2	Idősek világnapjának megünneplése	A nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége	Az idősek fiatalok kapcsolatának erősítése, az idősek társadalmi megbecsülésének	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció	A program megszervezése	Önkormányzat, helyi civil szervezetek,	Minden év október hónapjában	Programon való résztvevők száma	Személyi, tárgyi feltételek biztosítása az önkormányzat költségvetésében, pályázati	Az Önkormányzat koncepciójába beépítve fenntartható, évente megrendezhető

		létszáma, a foglalkoztatottak számára, mértékére pontos adat áll rendelkezésre	előkről	ezési koncepció	együttműködésben pontos felmérés készítése a célcsoport demográfiai mutatóiról.	szolgálat, házi orvosok	követően folyamatos	rendelkezésre állnak	fenntartható.
3	Megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatása	Csökken a munkaképességűek alacsony foglalkoztatottsága	A foglalkoztatásból való hozzáférés esélyeinek javítása	Szociális Szolgáltatástervezési koncepció	25 fő feletti cégek felmérése civil partnerek bevonásával	Önkormányzat, Családsegítő Szolgálat	2013. december 31., ezt követően folyamatos	Meglévő humán erőforrás, kommunikációs költség	3 év
4	Tanácsadói pont létrehozása a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat keretében	A fogyatékkal élő családjaik közszolgáltatáshoz való hozzáférési lehetősége fejlesztendő	Széleskörű tájékoztatás		Kapcsolatfelvétel civil szervezetekkel	Önkormányzat, Családsegítő szolgálat	2023. december 31	Személyi, tárgyi feltételek biztosítása az önkormányzat költségvetésében, pályázati források kihasználása	Az önkormányzat koncepciójába beépülve fenntartható

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Kápolnásnyék Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Kápolnásnyék Község Önkormányzat képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 157/2021. (XII.06.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

A kötelező táblák és az összefoglaló IT tábla nem a melléklete a HEP-nek hanem az egységes szerkezetbe foglalt HEP kötelező eleme!

Dátum Kápolnásnyék, 2022. január 5.

Podhorszki István
polgármester

